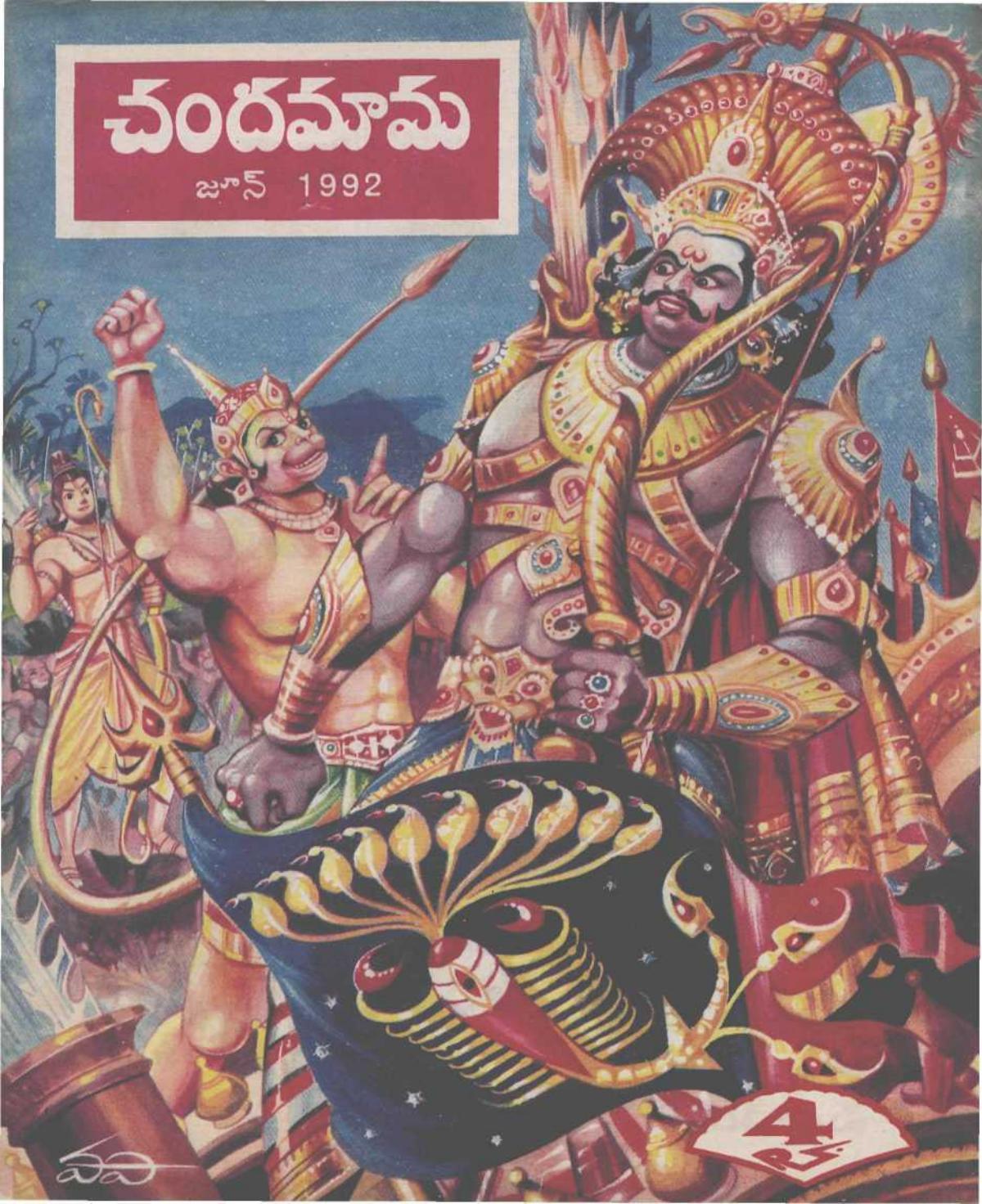
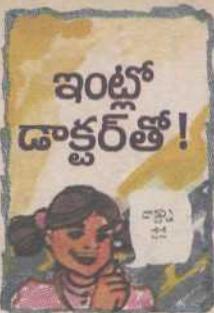

చందులు

జూన్ 1992

మీ ముఖ్యికి తెలుసా. క్రిములతో పొరాడే బాల్కెస్ట్రీ ఏర్డ్? కొత్త పెప్సోడెంట్ పెమ్పుని అచ్చుకి చెప్పుండి. ఇందులో బ్లూబ్రాష్ కాప్సును తెల్పి చెక్క పొర్చులా పుండి. పెప్పోడెంట్ క్రిములతో పొరాడమే కాదు... నాటి సుమం రిఫలసిప్పుంది. దాంతో మీ విషాధ గడ్జీగా అర్ధగ్రూపా చుంపాయి.

**గుర్తుంచుకోవాల్సిన
వెల్వెడెంట్
స్మార్ట్.**
గ్లోబు రింగ్ బ్లూ బ్లాక్ బ్లాక్
స్ట్రాం మెక్సోండ్ లైటర్స్ నీ
క్రిములకి పెరిగి అవాసం
యువ్వుకండి.

పెప్పోడెంట్ సమ్మధవంతంగా క్రిముల్ని దూరంచేనే టూట్షెప్ట్

THE LARGEST CIRCULATED
TELUGU WEEKLY

సుప్రథిలోట్

సుప్రథి

అవ్వి చిల్డ్రన్స్ సూర్యారావుపేట ప.ఎ.ఎ.ఎ.339 విజయవాడ-520 002

స్వామీ పారికఁడెల్లుట్లు
అప్పుర్వమైన అణ్ణుక బతుముట్టులు

విదేశీల్లు విత్తరంయితు

స్విట్జర్లండ్, ఫెరెండ్లల వీట్స్‌యెస్సు

నెఱ్మున్ బంసు కొణ్ణర్ములు

ఇంకా ఎన్నో విలువెన బహుమతులు

స్వీతి సపరివారప్రతిక సూప్రితి సూర్యా పాతకుల వ్యతిక. పిచ్చయికచ్చుడు పాతకుల అధిరుచంకనుగుణంగ,

పాతక ప్రయోజనాన్ని ర్ఘషీలో పెట్టుకొని, ప్రతికము తీర్పిరద్దుదమే మా అనవరత రీడ్స్, కృష్ణ.

అ కృషీలో భాగంగానే— మా పాతకుల గురించి వివరాల తెలుగుకొనేందుకు ఒక సర్వేని విర్యపాంచదంచాం.

ఈ సర్వేలో పాల్గొనే పాతకులు పై బహుమతులు పొందడానికి అర్థులు.

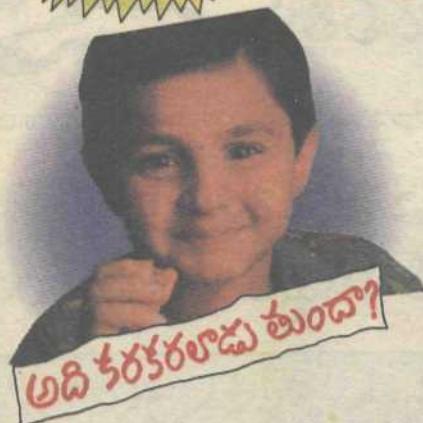
కనుక స్వీతి పాతక మహాశయులరా! ఈ సర్వేలో ఎక్కువ సంఖ్యలో పాల్గొని మాతు సహకరించ ప్రార్థిసు.

పూర్తి వివరాలకు—

మార్గుట్లో సిద్ధంగా పున్న స్వీతి సపరివార ప్రతిక చూడండి.

మిస్ కెక్కుండ బతుముట్టులు అందుకోండి

సర్కాత్ వ్యోరీన్ మిల్క్ బిస్కిట్ పొడువు క్ర

బడి కెరకుర్లూడు పుండా?

శది పొలతో చేసిందా?

బడి మంచిరుచీగి పుండురుండా?

ప్యారీన్ మిల్క్ బిస్కిట్లు

ధాలాధాలా మార్కులే వచ్చాయి.

ఇది కేవలం అక్కణియుమైన

సర్కాత్ పాటచ్ మాత్రమేకాదు.

లోపల లిష్ట్స్కులు నాట్యం కూడా మెరుగు అయింది!

సర్కాత్ సునంపుమైన హైప్షైక విలువలున్న బిస్కిట్లు.

లోగడకన్నా ఎలుపుడు మరింత కిరకరగామ్మా. మరింత తాజాగామ్మా.

మరింత రుచికరంగామ్మా పుంచాయి!

చందాదారులకు గమనిక!

చందమామకు వేలకోలది చందాదారులు ఉన్నారు. కాబట్టి, కవర్డ్ మీద చిరునామా సిద్ధం చేయడం మొదలైనవన్నీ ప్రతినెలా మొదటివారంలోనే పూర్తి చేయవలసి ఉంటుంది. పత్రిక మీకు ఆలస్యం కాకుండా సకాలంలో అందాలంటే మీ చిరునామాలో మార్పులేష్టునా వుంటే పెంటనే మాకు తెలియపరచడం చాలా అవసరం. ఈ విషయంలో మాతో సహకరించాలని కోరుతున్నాము.

డాల్టన్ ఏజన్సీన్

సబ్ ప్రైవేష్ణ సెక్షన్

చందమామ బిల్డింగ్స్

మద్రాసు - 600 026

ARTIG/PCU/993

ఎంగడు రస్త మరింత రుచికరంగా!

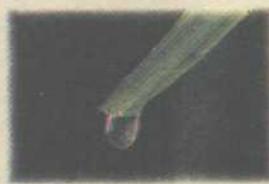
జిల్లా: ఆంధ్రప్రదీశ లోడ్రిల్

 PARRY'S

వివిధ్యాఖ్యలు దీనిని వేర్కొది.

ప్రాచీన ఆయుర్వేదం దీనిని సిఫార్సు చేసింది.

ఆధునిక విజ్ఞానం దీనిని ఆమోదిస్తుంది.

అలోవెరా

సుగ్నితమైన వర్షాకోసం, తక్కతిసిధ్యమైన అద్భుత వసమాలిక.

శ్రీరాశవకాంచనంబి, అలోవెరా లనే అట్టుకొను ముఖ్యకు, అన్నా పొప్పుకొను నొఱాలన్ని, రాళ్మిన్ని మండి మయ్యగుపరిచండో సాపరేసిదన్ని, వేటు తుంది. రాళ్మిన్ని వరిపోచివడంలోహా, బ్లైస్ట్రోమ విర్యూలాలోహా, వేషప ఆటమిదా మాఘంలోహా, క్లోరా తుందంలోహా, జునాల్సిమలోహా, దీనికి అపారాయా తుంది.

భారతదేశంలో హరిపారిగా ప్రవేశపెడుతున్నారు,
ఈక అద్యితీయమైన,

వాచుర్ల్ చేసీ మసాక్ ఆయులు - 1st స్ట్రేచ్,

అలోవెరాలో వరిపుష్టమయ్యింది.

1st స్ట్రేచ్, అలోవెరా
వారిక్లోపంతోపోతు, రాళ్మిన్ని మండిత
మయ్యగుపరిచే దాచా, మండి గంభీర
మయ్యనెల కొడా పూన్చాయి. ప్రకృతిసిద్ధమైన పూర్ణిమ వెయ్యిది, శేడ స్వయంగా
కు విచ్ఛాలన్నీ కంసి, విషాప కేమల
రాళ్మిన్ని వేషుగా పుంచాయా, రాళ్మిన్ని వెచ్చిపోచి
పండించి మండిత పట్టణం చేస్తాయి.

దానిని మండిత మృదుపూగా, చెత్తగా,
కాంపించంగా పుంచులాయి. ప్రింటో
మీ పోత కోర్లాన్ని 1st స్ట్రేచ్ పుంచుగా
పూర్ణిమ వెయ్యిది, శేడ స్వయంగా
కు విచ్ఛాలన్నీ కంసి, విషాప కేమల
మయ్యంది. 1st స్ట్రేచ్ రాళ్మిన్ని వరిపోచి
వెచ్చి కేసీ మసాక్ ఆయులు - తల్లి
(ప్రొమెల మృదువునిది. స్వర్పమైది.

ఇప్పుడు పుట్టివుంటే ఏంత లాగుండును అని మీకూ అసిపిస్తుంది

చందువూహన

నంప్రాపకుడు: 'చక్ర పాణి'

నందలకుడు: నాగిరద్ది

భూగోళ పరిపత్తి!

జూన్ నెలారంథంలో బ్రేజిల్ రాజుాని నగరం రియో ది జనీరోల్ 'భూగోళ పరిపక్షి' గురించి చర్చించడానికి ప్రపంచ దేశాల శిఖరాగ్ర సమావేశం జరుగున్నది. ఈ సమావేశంలో ప్రపంచ దేశాల నాయకులందరూ పాల్గొంటున్నారు.

ఇటీవల పత్రికలలో తరచూ, 'వెచ్చబడిపోతూన్న భూమి' 'టోన్ పారలో రంధ్రాలు', 'వాతావరణంలో మార్పు' మొదలైన శిరికలతో వార్తలు వెలువడుతున్నాయి. ఇవన్నీ కూడా రేజిరేషన్లో ప్రమాదకరంగా పరిషమిస్తూన్న పర్యావరణ కాలుష్యాన్ని వివరిస్తున్నాయి. మనమూ, మన ముందుతరాల వాళ్ళు భూగోళ పరిపక్షిలోనంతిసుకోవలసిన చర్యలను గురించి చౌచ్చరిస్తున్నాయి!

క్రమంగా అంతరించిపోతూన్న అదఫలూ, అనూహృకరమైన పారిశ్రామికికరణ కారణంగా పర్యావరణ కాలుష్యం విరుద్ధుతున్నది. అయి రుతువుల కాలచక్రం సైతం గతి తప్పే ప్రమాదం అనస్తు మాపుతున్నది!

ప్రకృతిలో సమతోల్యం కొనసాగితనే, భూమిమీద ఉపరాఖలూ, చెట్లు చేపులూ క్రీమంగా ఉండగలవు. సమతోల్యం కొనసాగానికి, అదఫలు అత్యంత అవసరం. అయితే, అదఫల నిర్మాలన సాగుతున్నంత వేగంగా మనదేశంలో మొక్కలు నాటుడం జరగదంలేదు. దినికి పరిష్కార పూర్వం కనుగొని తొలి. అందుకే ఇటీవల—బక చెట్లు నరికన చేటు రెండు మొక్కలు నాటులన్న ప్రచారం ప్రారంభమయింది. ఇది ఎంతైనా సంతోషించ తగ్గ విషయం. ఈ విషయంలో ఉత్తరపడేకారాష్టుం—బంధుమిత్రులస్కృతివిష్ణుంగా మొక్కలు నాటు 'స్కృతి వనాలను' స్పష్టించే ఉదాత్త పథకాన్ని ప్రాత్పూస్తున్నది. ఇది ఎంతైనా ప్రశంసించకగినది; అతర ప్రాంతాలలో కూడా సాధ్యమైనంతలో అందు ఆచరించతగినది!

నంపుటి 90

జూన్ '92

సంచిక 6

విడ్రెపి: 4-00

:

నంపుటిర చండా: 48-00

యవ్వనంతో మెళకవించే రంగు

మజా అంటే మజా.
స్నూల్లో మహా నరదా.
కొత్త ఫెవిక్రిల్ స్నూడెంట్
పోస్టర్ కలర్
కళ్ళకి ఆనే చల్లని
ధాయల అందం.
ఎంత్ క్రిమీ క్రిమీ,
రంగు రంగుల మెరువులు.
చిలకమ్మ గ్రెన్. థమాకా రెడ్.
బలే బలే భూ.
ఇక ఉండనే వుంది
గబగబా వెయ్యండి త్రాయంగి.
చకచా నింవండి కలర్.
కొత్త ఫెవిక్రిల్ స్నూడెంట్ పోస్టర్
కలర్లో మజాయే మజా,
ఉపారే ఉపారు!

స్నూయా వైట్!!

ఉపిత్తం
వెయింట్-ఎ-పోస్టర్

ఈ టోన్ యా పియాపాటు శెంటనే వెంపండి:
ఫెవిక్రిల్, ప్రో లాక్ 17437 అందేరి (తిర్మ),
మంబాలు-400 059.

ఫెవిక్రిల్
స్నూడెంట్ పోస్టర్ రికలర్

everest@91/PLU/1777

గుండ్రం
పుష్టిగా
ఫెవిక్రిల్ వెయింట్
పోస్టర్ రికలర్
స్నూల్లో

పెదు

అర్థాను

స్నూలు

వయస్సు

CPM

దొదాపు యాభై ప్రపంచదౌల ప్రతి
నిధుల సమక్షంలో గత ఏప్రిల్ 27 వ
తేదీన యుగిస్టావియా ఫెడరల్ పార్ల
మెంటు సమావేశమై, నూతన రాజ్యం
గాన్ని ప్రకటించింది!

ఈనాటి ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ అఫ్ యుగి
స్టావియాలో మునుపటి ఆరు రిపబ్లికుల్కుల
లోని రెండు రిపబ్లికులు—సెర్పియా,
మాంటిస్ట్రిగ్రోమాత్రమే పున్మాయి. మిగతా
నాలుగు ఒక సంవత్సరం కిందట విడి
పోయాయి. ఆరునెలలపాటు అక్కడ
జిరిగిన జాతి కలహాలలో పలు వురు
ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఇట్లు కోల్పో
యారు. మరి కొండరు పారుగు ప్రాంత
లకు వలస వెళ్లారు.

‘యూరోపియన్ కమ్యూనిటీ’ జోక్కుం
కల్పించుకుని, 15 సార్లు శాంతి ఒప్పందం

పాత పేరుతో కొత్తదేశం!

లను కుదిర్చింది కాని, అవికొన్ని రోజులు
కూడా కొనసాగలేదు. ఆఖరిక బక్కురాజ్య
సమితి శాంతి పరిరక్షక దళాలను పంప
చానికి అంగీకరించింది. మార్పి నెలలో
మనదేశానికి చెందిన లట్టె నెంత్ జనరల్
సతీష నంబియార్ నాయకత్వంలో, 17
దేశాలకు చెందిన 14,000 మంది సైనిక
దళం అక్కడికి చేరింది.

ఆదే సమయంలో, ముస్లింలు ఆధిక
సంఘాలుగా పున్న బోజ్యియా, హెర్స్ గోవిలాలో జిరిగిన రథకెండమోల్లో
ఎక్కువ మంది ప్రజలు బోజ్యియా
స్వతంత్రంగా విడిపోవడానికి మద్దతు
నిచ్చారు. ఇది ముస్లింలకూ, క్రోట్సులకూ,
సెర్పులకూ మధ్య వైపుమ్యాలకూ, కలహా
లకూ, హింసా కాండకూ దారితీసింది.

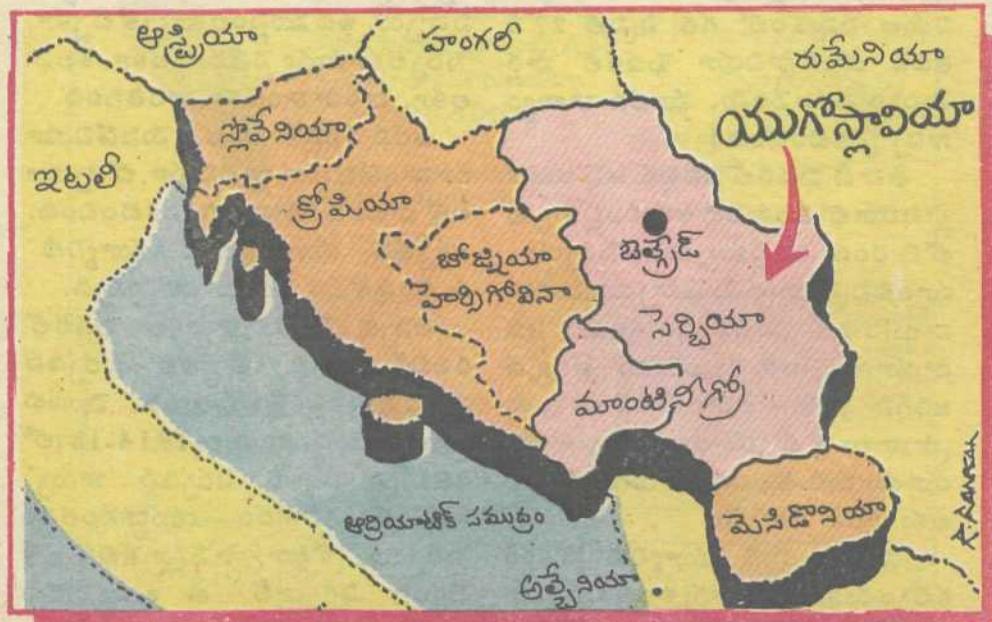
ఆరవ రిపబ్లిక్ అయిన మొసిడెనియా
కూడా, క్రోషియా, స్లావెనియా, బోజ్యియా
లతో పాటు విడిపోవాలని ప్రకటించింది.
ఈప్పుడది ‘యూరోపియన్ కమ్యూనిటీ’
గుర్తింపుకోసం ఎదురు చూస్తున్నది.

ఇప్పటి రెండు రాష్ట్రాల ఫెడరల్
రిపబ్లిక్, 20 వ శతాబ్దింలో ఏర్పడిన
మూడవ రిపబ్లిక్ అవుతుంది. మొదటి
ప్రపంచయుద్ధసమయం(1914-18)లో
1917 వ సంలో ఏర్పడిన ‘కార్యు’
బహుందం ప్రకారం—యుద్ధానంతరం
సెర్పులూ, క్రోట్సులూ, స్లావెన్సూ కలిసి ఒక
దేశంగా ఏర్పడాలి. ఈ ఒప్పందం

1918 వ సం॥ డిసెంబర్ 1 వ తేది అమలులోకి వచ్చింది. 1929 వ సం॥లో యుగోస్తావియా నామకరణం జరిగింది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభమయ్యాక 1941 వ సం॥లో హాట్లర్ నా యక త్వంలో జర్మనీ, యుగోస్తావియాను ఆక్రమించింది. మార్కో టిట్స్ జర్మనీ సైన్యాన్ని తరుమగట్టి కమ్యూనిష్టు ఫెడరల్ రిపబ్లిక్ ను స్థాపించి, ప్రధానమంత్రి అయ్యాడు. ఆ తరవాత 1953 వ సం॥లో ఆ దేశానికి ప్రసిద్ధించి అయ్యాడు. 1974 వ సం॥లో అరు రిపబ్లికులుగల లోషిష్టు ఫెడరేషన్ గా యుగోస్తావియా నూతన రాజ్యాంగాన్ని రూపొందించుకున్నది.

ఆయితె, 1980 వ సం॥లో టిట్స్ మరణానంతరం దేశంలో ఆర్థికపరమైన చిక్కులూ, ప్రాంతియ ఉద్దిక్తులూ, జాతి కలహాలూ ఏర్పడి అస్థిరత చోటు చేసుకున్నది. దాంతే సైనిక దళాలు రంగంలోకి దిగడంతే అంత ర్యాధ్రం అరంభమయింది !

ఈ నాటి సెర్పియా—మాంచెన్స్‌గ్రో రాష్ట్రాలు కలిసిన యుగోస్తావియా వెనకటి ఫెడరేషన్ జనాభాలో 44 శాతమూ, ప్రకృతివనరులలో 55 శాతమూ కలిగి ఉన్నది. మునుముందు యుగోస్తావియాలో సుస్థిరమైన శాంతి ఏర్పడాలని యావత ప్రపంచం ఎదురు చూస్తున్నది !

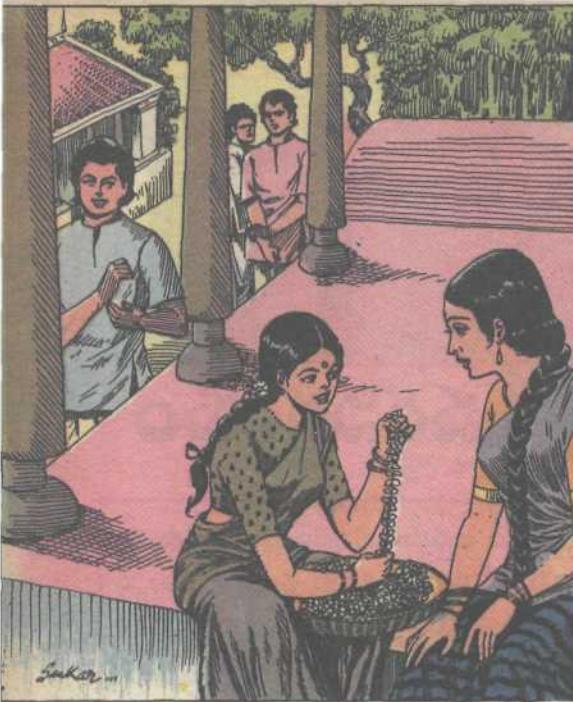
వరనిర్లయం

విశ్వపతి, మీనాక్షి దంపతులకు మైధిలి ఒక్కటే సంతానం. గారాబం చేసినా, కూతుర్ని తగిన క్రమశిక్షణతో పెంచాడు, విశ్వపతి. మైధిలి కూడా స్వతహాగా చురు కైనదీ, బుద్ధిమంతురాలూ. అమె విశ్వపతి అస్తికంతటికీ ఏకైక వారసురాలు కావడం చేత, తమ కోడలుగా చేసుకోవాలని చాలా మంది ఉవ్విళ్ళూరేవారు. అయితే, తమ కోరికను బయటపెట్టి ప్రమోజనం లేదని అందరికి తెలుసు. కారణం, విశ్వపతి ముగ్గురు మేనల్లాళ్ళు !

విశ్వపతికి ముగ్గురు అక్కలున్నారు. వాళ్ళ ముగ్గురికి రామం, సూర్యం, చంద్రం అనే పేర్లుగల ముగ్గురు కొడుకు లున్నారు. వాళ్ళ తల్లులు ముగ్గురికి మైధిలిని తమ కోడల్ని చేసుకోవాలని అశగా పున్నది. విశ్వపతి మేనల్లాళ్ళు ముగ్గురిలో రామం కంటే సూర్యం,

చంద్రం జద్దరూ ధనవంతులు. అయితే, వాళ్ళల్లో సూర్యం కంటే చంద్రం ఎక్కువ అందగా దు కావడం చేత, మీనాక్షికి కూతుర్ని చంద్రానికిచ్చి పెళ్ళిచెయ్యాలని కోరికగా వుండేది.

“ఒకనాదువిశ్వపతి, కూతుర్నిచేరబిలచి, “అమ్మా ! నిన్న తమ కోడల్ని చేసుకోవాలని, నీ ముగ్గురు మేనతలకూర్కాడా ఉబలాటంగానే పున్నది. నిన్న చంద్రానికిచ్చి పెళ్ళిచెయ్యాలన్న, మీ అమ్మ కోరిక నీకు తెలియంది కాదు ! నాకంటూ ప్రత్యే కంగా ఏకోరికాలేదు. ముగ్గురు మేనల్లాళ్ళునాకు సమానమే. నుప్పు తెలివైనదానివే కాక బుద్ధిమంతురాలివన్న అహంకారం, తండ్రిగా నాకు ఎంతో అనందం ! బాగా ఆలో చించుకుని నువ్వే వరనిర్లయం చెయ్యా. ఆ ప్రకారమే నీ పెళ్ళి జరిపి స్తాను,” అన్నాడు.

తండ్రిమాటలకు మైధిలి కాన్త సిగ్గు పడుతూ, "నిర్దయించేందుకు, ఆ ముగ్గురి అలవాట్లూ, ప్రవర్తనా నేనీనాటి వరకూ అంతగా గమనించలేదు, నాన్నా!" అన్నది.

ఇదివినివిశ్వపతిబక్షణంఅలోచించి, "మరిక పదిహేను రోజుల్లో ఉగది పండుగ రానేపస్తున్నది. పండుగ కు రఘ్నిని, నీ ముగ్గురు బావలనూ ఆహ్వానిస్తాను. అప్పుడు తీరికగా నీ పరికకాని!" అన్నదు.

తర్వాత విశ్వపతి వెళ్లి, పండుగకు మూడు కుటుంబాలనూ ఆహ్వానించి, పెళ్లిమాట ఎత్తిన ముగ్గురక్కులకూ, "నిర్దయిం నా కూతురుకే పదిలేశాను.

విసంగతి: ఉగది వెళ్లగానే చెబుతానన్నది. దాని ఇష్టప్రకారమే చేస్తాను," అని చెప్పాడు.

విశ్వపతి ముగ్గురు మేనల్లుళ్లా పండుగకు వచ్చారు. ఉగదినాడు తెల్లవారు జామునే లేచి, తలంట్లు పొనుకుని, విశ్వపతి కొన్న కొత్త బట్టలు కట్టుకున్నారు. ఇంతలో, ఏధలోంచి మల్లెపూల మనిషికేక వినిపించింది. అది విని మైధిలి ఏధివాకిలదగ్గిరకుపచ్చిపూలపిల్లను పిలిచింది.

అక్కడే వున్న ముగ్గురిలో సూర్యం, "ఇంటిచుట్టూరాతేటలో అన్ని పూలుండగా, మళ్ళీ పూలు కొనడం ఎందుకు?" అన్నాడు.

ఆ ప్రక్కకు మైధిలి జవాబిచ్చేలోగానే రామం నవ్వి. "తేటలో అన్ని రకాల పువ్వులు వున్నవి గాని, మల్లెలు లేవు, కొనుక్కొనీ!" అంటూ పూలపిల్ల వైపు తిరిగి, "రెండు మూరలు కొలచి ఇప్పు!" అంటూ జేబులోంచి దబ్బు తీశాడు.

పూలపిల్ల పూలమాల కొలచి ఇప్పుచోయింది.

ఇంతలో చంద్రం ఆ పిల్లను వారిస్తూ, "మరి రెండు మూరలు ఇప్పు!" అని రామం వైపు చూసి వేళాకోళంగా, "పండుగ పూట పువ్వులు కొనేవాదివి, బోత్తిగా బోటాబోటిగా కొనకపూతే, భారీగా

కొనపచ్చగదా," అంటూ తన జేబు
లోంచి దబ్బు తీసి పూలపిల్లకు ఇచ్చాడు.

"రామం ఆ మాటలకు చిన్నబుచ్చుకోక,
"జంత్లో వున్న ఇద్దరాదవాళ్ళ తలలకూ.
రండు మూరల పుష్టులు వాలు. అవస
రానికి మించి వృధా చెయ్యడం దేనిక ?"
అన్నాడు.

"తల కొలచి పుష్టులు కొంటావన్న
మాట, భేషి!" అంటూ నవ్వాడు చంద్రం.

సూర్యం అతడినపుష్టుకు శృంగికలిపాడు.
రామం మౌనంగా పూరుకున్నాడు.

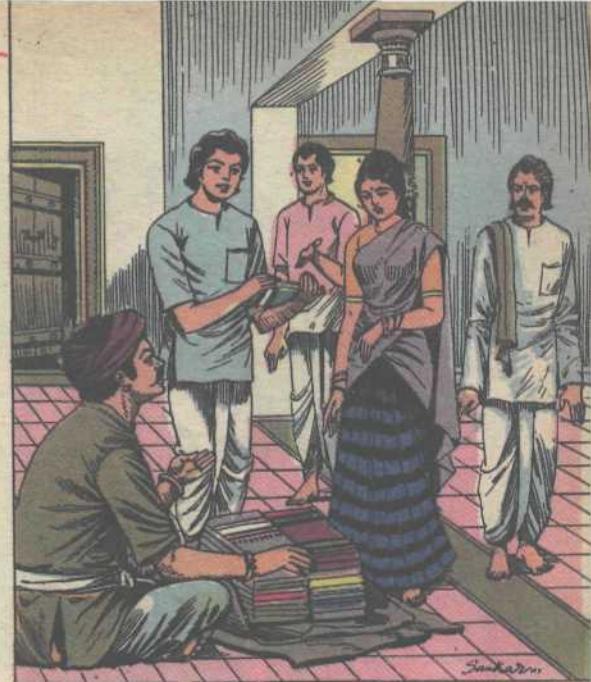
ముగ్గురి సంభాషణ విన్న మైధిలి
చిన్నగా నపుష్టుకుని, మల్లెలు తీసుకుని
లోపలిక వెళ్ళిపోయింది.

మరి కొంతసేపటిక, విశ్వపతికి వాడు
కగా చీరలు అమ్ముతున్న మనిషి, చీరల
మూట పట్టుకుని వచ్చాడు. వాళ్ళి చూసి
అశ్చర్యంగా విశ్వపతి. "పండుగ కు
కావలసిన చీరలు తీసుకున్నాం గదా..
మళ్ళీ పచ్చవేమిలి?" అని ప్రశ్నించాడు.

"కొత్త రకాల చీరలు వచ్చాయి.
బాబూ! అమ్మాయిగారికి బాగుంటాయని
తెచ్చాను," అన్నాడు చీరలవాడు.

విశ్వపతి వాడికి జవాబిచ్చే లోపలే,
చంద్రం, "ఏపి చూపించు!" అన్నాడు.

ఈలోగా వాళ్ళ మాటలు విని, మైధిలి
అక్కడికి వచ్చింది. "ఏదో కొత్త రకపు

చీరలట, నీకేది నచ్చుతుందే చూసుకో!"
అన్నాడు చంద్రం.

"ఇప్పుడెందుకు, బాబా! పండకి క్రైండు
చీరలు తీసుకున్నాను," అన్నది మైధిలి.

"ఇది పండకి సెనిచ్చే కానుక
అనుకో!" అంటూ నవ్వాడు చంద్రం.

రామం జోక్కుం చేసుకుని, "చీరలు
కొత్తవి పుండగా, మళ్ళీ కొని దబ్బువృధా
చెయ్యడం దేనికి, చంద్రం? ఆ దబ్బుపెట్టి
జంకేదైనా కొని ఇవ్వరాదా?" అన్నాడు.

"జంకేదైనా కొని వ్యాడం తర్వాత
చూస్తాను!" అంటూ చంద్రం, వెంటనే
చీర లన్నిటిలోకి ఖరీదైన చీర ఎంపిక
చేశాడు.

మైథిలి అచీర నచ్చినట్టు తల ఊపగానే, చంద్రం, రామం వైపు ఒకసారి గర్వంగా చేసి, లోపలికి వెళ్ళి డబ్బు తెచ్చి చీరలవాడి కిచ్చాడు.

ఆ సాయంత్రం రామం, సూర్యం, చంద్రం ముగ్గురూ కలిసి అలా ఊళ్ళోకి వెళ్ళి వచ్చారు. వస్తూనే రామం మైథిలిని సమీపించి, తన చెతిలో వున్న ఒక పద్య గ్రంథాన్ని అమె కిచ్చాడు.

మైథిలి ఆశ్చర్యంగా, “ఈ హృద్యకవి అంటే, నా కిష్ఫమని నీకెలా తెలుసు, బావా ?” అని అడిగింది.

“ఉదయం నువ్వు పక్కించి అమ్మా యితే మాట్లాడుతూ, ఘలాని హృద్యకవి

రచనలంటే జిష్టమనీ, కానీ ఆయన రచనల్లో ఒకటి ఎంత ప్రయత్నించినాడో రకం దేవి, అంటూండగా విన్నాను. బజారులో ఈ పుస్తకం కంటబడగానే నీ మాటలు గుర్తొచ్చి, వెంటనేకాని తెచ్చాను. నాకానుకగా తీసుకో !” అన్నాడు రామం.

ఆ రాత్రి భోజనాలయాక, ఎందుకో పెరట్లోకి వెళ్ళించుతూ మైథిలి, అక్కడ జరుగుతున్న సంభాషణ విని, అప్రయత్నింగా ఆగిపోయింది.

“నీ దగ్గిర లేదంటే నమ్మబుద్ధికావడం లేదు, రామం !” కాస్త నిష్ఠారంగా విని పంచింది, చంద్రం స్వరం.

“నిజంగా లేదు, చంద్రం! సాయంత్రం నా దగ్గిరున్న రెండువందల రూపాయలూ, ఏదో అవసరానికి కావాలని మామర్యు తీసుకున్నాడు. సూర్యాన్ని అడిగిచూడు !” అంటున్నాడు రామం.

“సరేతే! డబ్బుకూ వాడి ప్రాణానికి లంకె,” అన్నాడు చంద్రం వినుగ్గా.

వాళ్ళ మాటలు విని అప్పటిక మౌనంగా ఇంట్లోకి వెళ్ళిన మైథిలి, కుతూహలం అపుకోలేక తండ్రిని రహస్యంగా, “రామం బావ దగ్గిర డబ్బే మైనా తీసుకున్నావా?” అని ప్రశ్నించింది.

విశ్వపతి ఆశ్చర్యంగా, “నీకెలా తెలుసు ?” అన్నాడు.

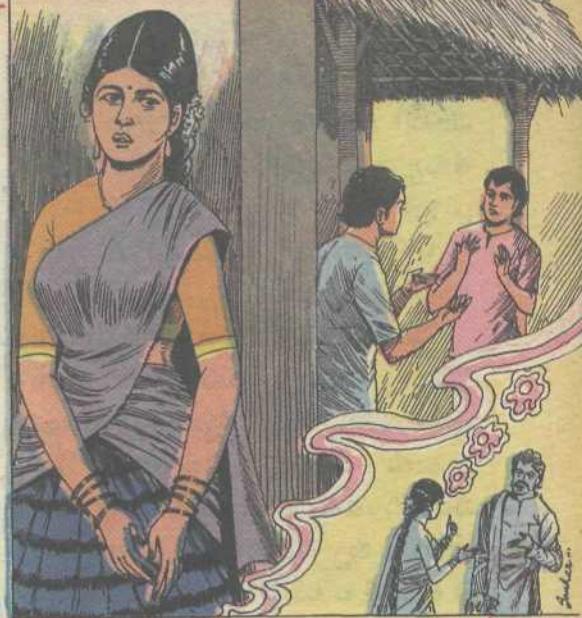
మైధిలి అంతకుముందు పెరట్టో కాను
 విన్న సంభాషణ గురించి చెప్పింది.
 విశ్వపతి ఏదో అర్థమైనట్టుగా తలవంకిస్తూ,
 "ఓ హోమ, అదాసంగతి ! నజానికి నేను
 రామం దగ్గిర, ఒక్కరూపాయి కూడా
 పుచ్ఛకోలేదమ్మా. సూర్యం గాని, చంద్రం
 గాని నన్ను రామం దగ్గిర డబ్బు తిను
 కున్నావా, అని అడిగితే; అప్పును, అవ
 సరం కొద్ది రెండువందలు తినుకున్నాను,
 అని చెప్పమని, రామమే నాకు చెప్పాడు.
 ఇందులో ఏదో గూఢరహస్యం వుండి
 వుంటుందని, సరే అని తల ఊపాను. ఆ
 తర్వాత చంద్రం నన్ను అడిగితే, రామం
 చెప్పమన్నట్టు చెప్పాను. ఇదన్ను మాట
 విషయం ! " అంటూ పెద్దగా నవ్వాడు.

మైధిలి, తండ్రి చెప్పిందానికి
 సంతోషిస్తున్నట్టు ముఖం పెట్టి. "నాన్నా,
 ఇప్పుడు మీరు రామం బావను నిజంగానే
 రెండువందలు అడగండి !" అన్నది.

విశ్వపతి ఆశ్చర్యంగా, "మనకెందు
 కమ్మా ... " అంటూ ఏదో అనబోయాడు.

మైధిలి, తండ్రిని వారిస్తూ, "అలా
 కాదు, అడుగు ! ఇస్తే తినుకో, " అని
 అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయింది.

ఆ మర్మాడు రామం, సూర్యం, చంద్రం
 మేనమామ కుటుంబం దగ్గిర శేలవు
 తినుకుని వెళ్ళిపోయారు.

వాళ్ళు వెళ్ళాక విశ్వపతి డబ్బు తెచ్చి,
 కూతురు కిస్తూ, "ఇదుగోనమ్మా ! అడగ్గానే
 ఇచ్చాడు రామం. తిరిగి ఇప్పుడానికి
 తీందరపడకు మామయ్య అని కూడా
 చెప్పివెళ్ళాడు," అంటూ ఆగి, ప్రపసన్నంగా
 వున్న కూతురు ముఖం కేసి చూస్తూ
 కుతూహలంగా, "చూడచోతే నీ వర
 నిర్దిశుం ముగిసినట్టున్నదే ! ఒకవేళ
 ఆ వరుడు రామం కాదు కదా ?" అని
 ప్రశ్నించాడు.

మైధిలి సిగ్గుతో తల వంచుకుంటూ,
 రామమేనన్నట్టుగా తల పూపింది.

కొంచెం దూరంగా నిలబడి, తండ్రి
 కూతుళ్ళు సంభాషణ అంతా విన్న

మీనాక్షి, వాళ్ళను సమీపించి, “తండ్రి కూతుల్న పరికలో రామం నెగ్గాడన్న మాట! ఇంతకూ అతడి గప్పా చంద్రం తక్కువా ఏమిటి, తల్లి?” అని మైధిలని ప్రశ్నించింది.

విశ్వపతిచిరునప్పుతో, చెప్పమన్నట్టుగా కూతురివైపు చూశాడు.

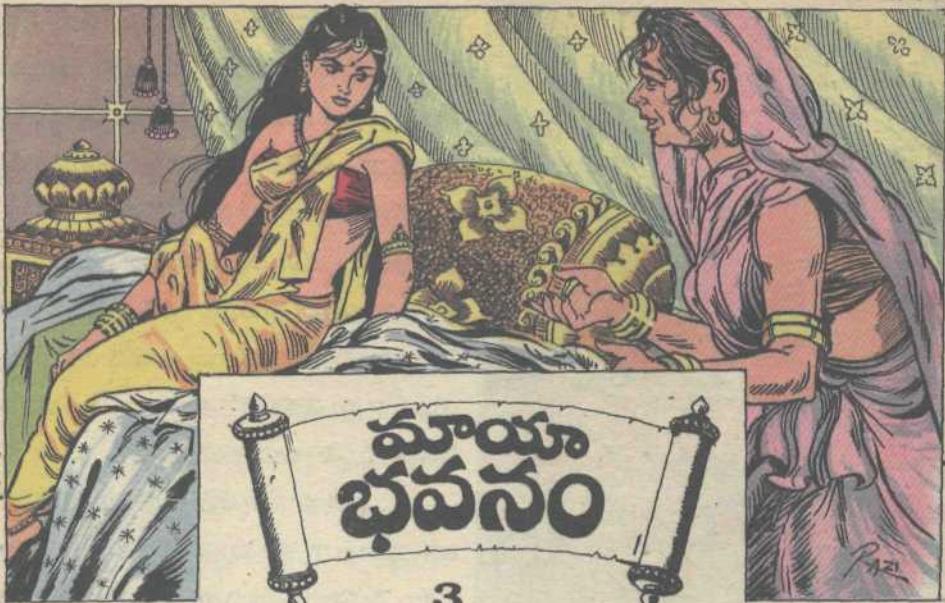
మైధిల, తల్లికేసి చూసి చిన్నగా నవ్వి, “వాళ్ళ గిప్పా తక్కువల గురించి ఎంతయినా చెప్పవచ్చమా?!” అయినా, నాలుగు మాటల్లో చెబుతాను. ఉబ్బు సంపాదించడంలోనే కాదు, సంపాదించిన దాన్ని ఖర్చు చెయ్యడంలో కూడా మనిషి తెలివెతెటులు బెటుపడతాయి. చంద్రం అతికి పోయేరకం. సూర్యం అందుకు పూర్తి ప్యతిరేకంగా పరమపణినారి! మధ్యస్థదైన రామం, ఏ ఖర్చు ఎలా చెయ్యాలో తెలిసినవాడు. గప్పలకుపోయి తన దగ్గిరున్న ఉబ్బుపెట్టి, నాకు చీర కొనేసిన చంద్రం, రామాన్ని అప్పు అడగ వలసి వచ్చింది. అటువంటి వాడి కిచ్చిన

ఉబ్బు తిరిగిరాదని తెలిసిన రామం నేరుగా తప్పించుకున్నాడు. అయితే, అదే ఉబ్బు నాన్నకిప్పుడానికి వెనుకాడ లేదు. అంతే కాదు. హరోషంగా నా మనను తెలుసుకుని, నా కోసం పుస్తకం తెచ్చిన రామం నా భర్త అయితే, నా మనను తెలుసుకుని ప్రపంచాదు. నేను కోరేవి మంచివైతే తిరుప్పాదు; లేనిపక్షంలో ఆదుపు చేస్తాదు. ఇప్పుడు చెప్పో! చంద్రం కంటే రామం గిప్పవాడు కాదా?” అని ప్రశ్నించింది.

మీనాక్షి చప్పున ఏమీ మాట్లాడలేక పోయింది. విశ్వపతి గర్వంగా నప్పుతూ, “ఏం చెబుతుండమా?!” ఆవిడకు అటు వంటి ఆలో చనలు వస్తేగదా, చెప్ప డానికి,” అన్నాడు.

మీనాక్షి వెంటనే చిరుకోపంగా, “నాకు రాకపోతేనేం, నా కూతురుకు వచ్చాయి గదా! ఆదేవరను కున్నారు. మీనాక్షి కూతురు!” అంటూ తృప్తిగా వంటింట్లోకి నడిచింది.

మూయ భవనం

3

[హాతుగా అంతుట్టని బలహీనతకు లోనై నిరగిరి యువరాణి విద్యాపతిని రాజధానికి సమీపంలో శ్రవ్య వరోవర ఎడిది భవనానికి తరలించారు. క్షోభిషాచార్యుడి నలహ ప్రకారం రాజదంపతులు రెండుసార్లు వెళ్ళి కుమార్తెను చూసి వచ్చారు. మూదపసారి వెళ్ళినప్యాదు అక్కడ యువరాణి కనిపించలేదు. ఆమె కనిపించకుండా పాపానికి ముందు ...]

అర్థరాత్రి సమయంలో ఉలిక్కుపడి శేచింది యువరాణి విద్యాపతి.

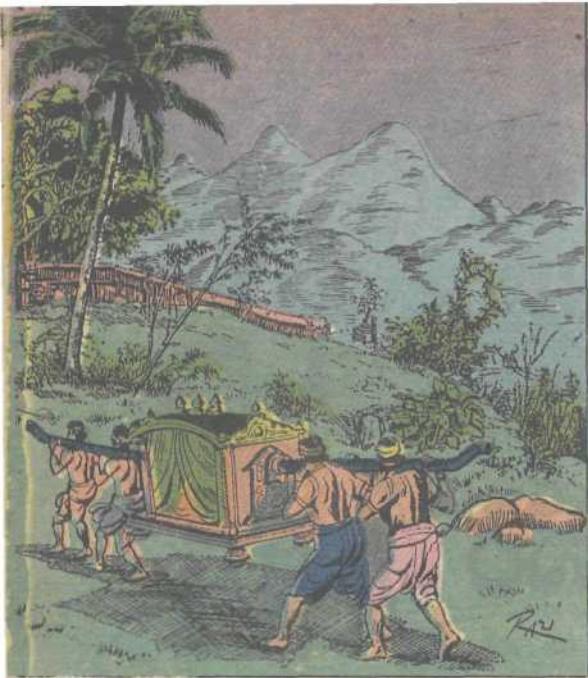
“యువరాణి, లేవండి. వెంటనే మనం రాజప్రాసాదం చేరుకోవాలి!” అంటూ వృద్ధపరిచారిక కమల, పక్కన నిలబడి, తట్టిలెపసాగింది.

“ఈ అపరాత్రివేళా? ఎందుకూ? ఇప్పుడేమయింది?” అని అడిగింది విద్యా పతి అనుమానంగా.

“మహారాజాగారు హాతుగా అస్వస్త తకు లోనయ్యారట. తమర్చి చూడాలని కలవరిస్తున్నారట. మనల్ని తిసుకు వెళ్ళ డానికి పడవవాడు వచ్చాడు,” అన్నది కమల ఎంతో విచారంగా.

జాట్లు చిందరవందరగా ముందు కు విరటో సుకుని పుండరంవల్ల. మసక చీకటలో ఆమెముఖం విద్యాపతికస్పృష్టంగా కనిపించడం లేదు.

“చందమా”

“ఈ విడిదిభవనం నుంచి కదలకూడ దని జ్యోతిమ్మకులు చెప్పారు కదా ?” అని అడిగింది విద్యావత.

“నిజమే ! రాజుగారు, రాణిగారు ఈరోజు ఇక్కడికి రావాలనుకున్నారట. కానీ రాజుగారు హత్తుగా అనారోగ్యం పాలవడంతో, మిమ్మల్నే రాజుప్రాసాదానికి రమ్మని ఆజ్ఞాపించారు. రాజుదంపతుల కోరిక మేరకే మనం ఇక్కడికి తిరిగి తున్నాము. రేపే మనం ఇక్కడికి తిరిగి రాగలం !” అన్నది కమల.

విద్యావతి పడకపై నుంచి లేచింది. ఇరువురూ భవనం నుంచి వెలుపలికి వచ్చి పడవను సమీపించారు. ఆకాశ

మంతా మేఘాలు నిండివుండడం వల్ల వెన్నెల మసకమసకగా తున్నది. అందు వల్ల, భవనం నుంచి మామూలు మార్గంలో కాకుండా వెరొక దారిలో నడుస్తాన్న విషయం యువరాణి గ్రహం చలేక పోయింది. కమల ఆమెకన్నా ముందు కొంతదూరంలో గబగబా నడిచి పడవలోకి చేరి, యువరాణికి చేయి అందించింది. యువరాణి పడవలో కూర్చోగానే, పడవ తీరం నుంచి బయలుదేరింది.

యువరాణి నిద్రమత్తుతో పడవలో ఒక మూలగా కూర్చున్నది. కమల ఆమె పక్కనే కూర్చున్నది గాని, ఏమీ మార్గాడ లేదు. యువరాణి కూడా తన తండ్రి ఆరోగ్యం హత్తుగా ఎందుకు చెడిందే, ఇప్పుడెలా ఉన్నదో అన్న విచారంతో వుండడం వల్ల, పడవ అవతలి తీరం చేరడానికి మామూలుకన్నా మరింత ఎత్తువ సమయం పట్టిందన్న విషయం కూడా గమనించలేదు. అపలి తీరంలో, మెనా బోయాలతో సద్గంగా ఉన్నది. యువరాణి మెనాలోకి చేరగానే, నలుగురు బోయాలు దానిని మోసుకుంటూ వేగంగా నడవసాగారు.

పరిచారిక కమల మెనా వెంట నడిచి వస్తున్నదని భావించిన యువరాణి కొంత సేపటికల్లా అలాగే నిద్రపోయింది.

మేనా హరాతుగా ఒక వైపుకు వాలడంతే, యువరాణి మేలోగ్నుది. రాజు ప్రాసాదానికి వెళ్ళి హర్షంలో ఎలాంటి ఎత్తు పల్లాలూ లేపు. మరి మేనా ఎందుకు ఇలా వాలుగా వెళుతుందన్న అనుమానంతే యువరాణి, మేనా తెరను పక్కకు తెలగించి, వెలుపలికి తొంగి చూసింది. చుట్టూ అరణ్యం! బోయాలు మేనాను ఒక కొండ మీదికి వోసుకు వెళుతున్నారు! అమె మేనాకు ముందూ, వెనకా, ఇరువైపులా పరిశీలించి చూసింది. పరిచారిక కమల జాద కనిపించలేదు. తను రాజుప్రాసాదానికి వెళ్ళడం లేదని యువరాణి గ్రహించింది. మరి ఎక్కడికి తీసుకు వెళుతున్నారు? అది అరణ్యమధ్యంలో, అర్ద రాత్రి సమయం కాబట్టి, అమె బోయాలను అపి సంగతి అయగదలుచుకోలేదు. కొంత సేపటికి బోయాలు, మేనాను కిందికి దించారు.

“యువరాణి, ఇక మీరు వెలుపలికి రండి!” అని ఒక ప్రీతి కంఠ స్వరం వినిపించింది.

విద్యావతి మేనా సుంచి వెలుపలికి వచ్చి. చుట్టూపక్కల కలయజూసింది. చుట్టూ అరణ్యం; ఎదురుగుండా బ్రహ్మండ పైన భవనం! రూపురేఖలలో, వేషధారణలో అచ్చంగా తన పరిచారిక కమలలా

పున్న ప్రీతి పక్కన కనిపించింది. అమె, సరోవర విడిది భవనం నుంచి తన వెంట వచ్చిన ప్రీతి అని యువరాణి గ్రహించింది. అమె చూడానికి కమల లాగే పున్నదిగాని, కంఠస్వరంలో మాత్రం కాద్దిగా తేడా కనిపించింది.

“యువరాణి, రండి....ఇక మీదట మీకు ఈ భవనమే నివాసస్థానం!” అన్నదా ప్రీతి.

“ఇప్పుడు మనం ఎక్కడున్నాం?” అని అడిగింది యువరాణి.

ఆ ప్రీతి మాట్లాడలేదు.

“అసలు ను వ్యోవరు? ఇక్కడికి నన్నెందుకు ఇలా రహస్యంగా తీసుకు

వచ్చావు? మా తండ్రి ఆనారోగ్యం పాలయ్యారనీ, వెంటనే నన్ను చూడాలంటున్నారనీ చెప్పావు కదా? మరి ఇప్పుడు ఆయన ఎక్కడ? ఈ భవనాన్ని నేను ఇంతకు ముందెన్నడూ మాడలేదే! ఇది ఎవరిది? అసలు నన్నెందుకు ఇక్కడికి తీసుకువచ్చావు?" అని అడిగింది యువరాణి.

"యువరాణి, ఆగ్రహించకండి. మీ ప్రశ్నలన్నిటికి ఇప్పుడు సమాధానం చెపుతేనుగాని, ఒక్క విషయం మాత్రం చెబుతాను. ఈ బ్రహ్మండమైన భవనం పేరు 'మా యా భవనం'. ప్రస్తుతానికి మీరు అమాత్రం తెలుసుకుంటే చాలు.

మరొక్కె ముఖ్య విషయం. మీకు ఈ భవనంలో ఎవరి నుంచి గాని ఎటువంటి అపదారాదు. మిమ్మల్ని క్షేమంగా చూసుకునే బాధ్యత నాది. మీకు ఎటువంటి కొరతా లేకుండా చూసుకుంటాం. అంత వరకు...." అని ఏదో చెప్పబోయి అగిపోయిందాప్రీతి.

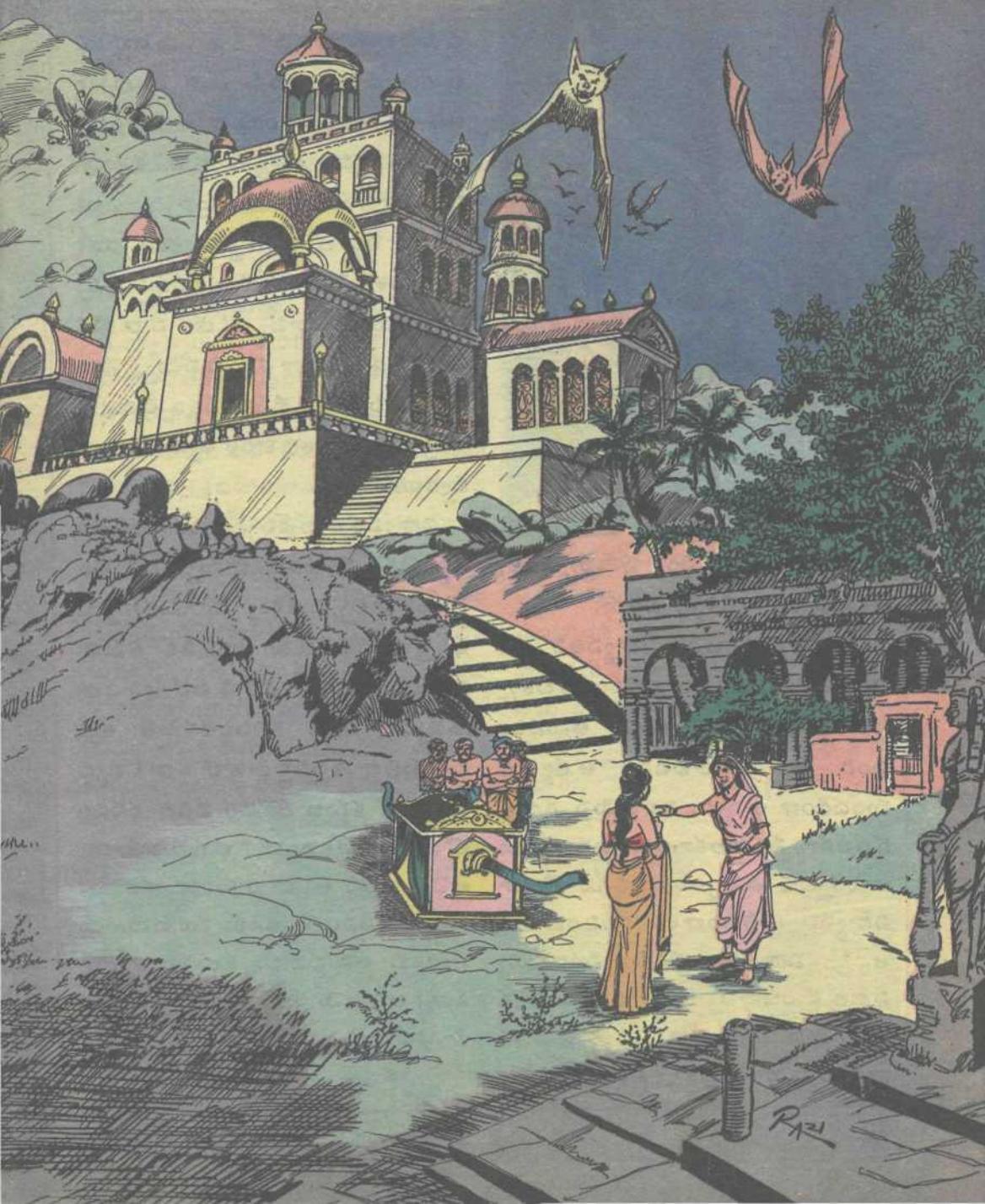
"ఎంత వరకు? ఇంతకూ నువ్వేవరో చెప్పనే లేదు!" అని ప్రశ్నించింది యువరాణి.

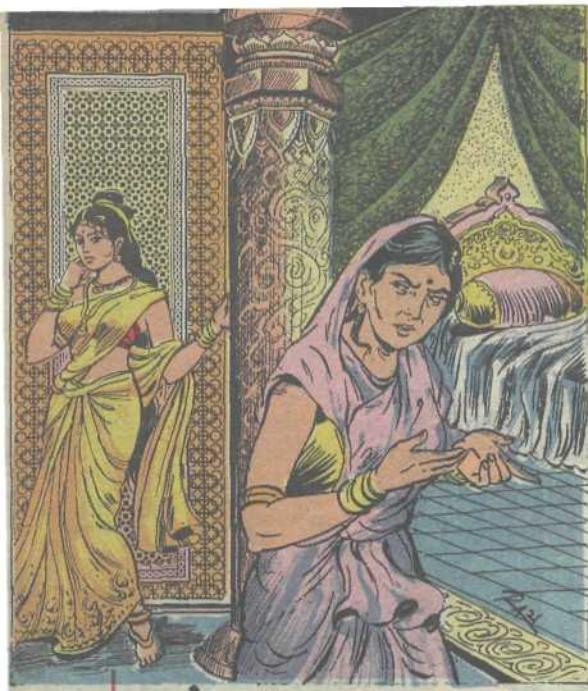
"మీరు నన్ను మీ పరిచారిక పేరుతో 'కమల' అనే పిలపవచ్చు," అని అమెకొంతసేపు అగి, "మా యజమాని ఉండాలని అనుకున్నంతకాలం మీరిక్కడే వుంటారు!" అన్నది.

"ఎవరు మీ యజమాని?" అని గద్దించి అడిగింది యువరాణి.

"ఆ విషయం మీకు క్రమంగా దానం. తట అదే తెలుపుంది. ఇప్పుడు నామాట విని లోపలిక వెళ్లడాం రండి. విదిది భవనంలో మీకు నిద్రాభంగమయింది కాబట్టి, మీరు వెంటనే తిరిగి నిద్రపోవడం అవసరం," అన్నదా ప్రీతి దృఢమైన కంఠ స్వీరంతో.

ఆ తరవాత అమెదూరంగా నిలబడిన బోయిలకేసి తిరిగి, "ఇక మీరు వెళ్లవచ్చు!" అన్నది.

వాళ్ళు అమెకు వంగి నమస్కరించి,
అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయారు.

ఆ తరవాత అమె విద్యావతిని తన
వెంట రమ్మని చకచక భవనం మెల్లెక్క
సాగింది. విద్యావతి అమెను అనుసరిం
చింది. ఆ మాయాభవనం అ త్యంత
సుందరంగా ఉన్నది. విశాలమైన గదుల
గోదలకూ, స్తంభాలకూ అందమైన అధ్యాత్మ
అమర్పబడి ఉన్నాయి. తిరిగిన చేటల్లా
విద్యావతి ప్రతిబింబాలు కనిపించాయి.
ఆ ప్రీతి, విద్యావతి, భవనం ముందున్న
విశాల మంటపాన్ని దాటి, భవనం చివర
పున్న మెట్ల దగ్గిరకి చేరారు. అక్కడినుంచి
వాళ్ళిరువురూ మెల్లెక్కి, భవనం పైభాగం

లోని విశాలమైన గదిలోక అడుగుపెట్టారు.
ఆ గది మనేహరమైన మణి మాణిక్య
లతో, పుష్పలతో అందంగా అలంకరించ
బడి ఉన్నది. అక్కడి ప్రతి వస్తువూ
వింత కాంతులతో మెరుసున్నది. ఎటు
చూసినా అధ్యాత్మ అమర్పబడి ఉన్నాయి!

ఆ విశాలమైన గదిలో ఒకవైపున పున్న
పట్టుపాస్పును చూపి, “యు వ రా ణి !
మీరిక్కడ హాయిగా నిద్రపోవచ్చు. నేను
వచ్చి లేపేవరకు లేవనవసరం లేదు !”
అన్నది ఆ ప్రీతి అధికారం ధ్వనించే కంఠ
స్వరంతో.

విద్యావతి అమె చెప్పినదానికి కాదనడం
జప్పంతేక, మోనంగా; పాస్పుమీదికి చేరి
మెను వాల్పి. కళ్ళు మూసుకున్నది.
ఆ ప్రీతి తననెందుకు ఇక్కడికి తీసుకు
వచ్చింది ? ఇప్పుడు తండ్రి ఆరోగ్యం ఎలా
ఉన్నదో? తను కనిపించకపోతే తల్లి
దఱ్గులెలా తల్లిదిల్లిపోతారో కదా ! వృద్ధ
పరిచారిక కమల సరోవర విడిది భవనం
లోనే పుండిపోయిందా ? భగవంతుడా,
అమెకెలాంటి అపదా రాకుండా కాపాడు!
మాయాభవనంలో తనకు మునుముందు
ఎలాంటి అనుభవాలు కలుగున్నాయో
కదా ! అని అమె రకరకాలుగా ఆలోచించ
సాగింది !

* * *

సేనానాయకుడు ఉగ్ర సేనుడు మహారాణి ఒక్కేశ్వరీదేవి సహోదరుడు. పదవ వాడు వెళ్లి రాజు రమ్మన్నారని చెప్పగానే, ఉగ్రసేనుడు పుటూపుటిని బయలుదేరి విడిది భవనాన్ని చేరాడు. రాజు సంగతి చెప్పాడు. సేనానాయకుడు పదవ వాటి చూశాడు.

వాడు చేతులు జోడించి, “నిన్న మధ్యాన్నం పరిచారిక లిద్దరినీ సరోవరం దాటించి ఆక్రూడే వుండిపోయాను, ప్రభూ! ఆ తరవాత ఆక్రూడినుంచి కదల లేదు. రాత్రి కూడా అదే పదవలోనే ఎప్పటిలా పడుకుని నిద్రపోయాను. యువరాణిగారి సంగతి నాకేమీ తెలియదు, ప్రభూ!” అన్నాడు.

ఉగ్రసేనుడు మౌనంగా కొంతసేపు అలోచించి, రాజుతో, “ప్రభూ! దీవిక దరిదాపులలో ఇది తప్ప మరొక పదవ లేదు. కాబట్టి యువరాణి పదవలో వెళ్లి వుండే అవకాశంలేదు. సరోవరం అవశలి గట్టు చాలా దూరంలో ఉన్నది; కాన్ని

చేట్లు మరీ లోతుగాను ఉన్నది. కాబట్టి అమె ఈదుకుంటూ వెళ్లుదానికి సాధ్యం కాదు. పైగా అమెకు అలా వెళ్లువలసిన అవసరం కూడా లేదు. కాబట్టి ఎవరో దొంగచాటుగా విడిది భవనంలోకి ప్రవేశించి, యువరాణిని మంచి మాటలతో వంచించి గానీ, బలవంతంగా గానీ, తీసుకుని వెళ్లి పుండాలి. అంటే ఏడ్చు వతని ఎవరో అపహరించుకుని వెళ్లారు!” అన్నాడు.

రాజు మౌనంగా తల పంకించాడు.

పరిచారిక కమలను మాత్రం విడిది భవనంలోనే వుంచి, రాజు, రాణి, ఉగ్రసేనుడూ పదవలోకి వచ్చి కూర్చున్నారు. పదవ ముందుకు కదిలింది. విద్యావతి ఏమై వుంటుంది? ఎక్కుడికి వెళ్లి వుంటుంది? ఆమెను ఎవరు అపహరించి వుంటారు? ఆమె ఆచూకి తెలుసుకొని ఆమెను రక్షించడం ఎలా? అని తీప్రంగా ఆలోచిస్తూ ముగ్గురూ రాజు భవనం చేరాడు.

—(ఇంకా వుంది)

ఇద్దరు దొంగలు

బికానెక జమిందారుగారి మామిడితేట వెరగకానింది. చెట్లన్నీ బరువైన కాయలతే కళకళ లాటున్నాయి. దీనితే తేటలో దెంగతనాలు ఎక్కువయ్యాయి. రోజు వందలకోదీ కాయలు దెంగిలించబడుతున్నాయి. జమిందారు, తేట కావలివాళ్లి కాపలా మరింత కట్టుదిట్టం చెయ్య మని హాష్ట్యరించాడు.

ఎంత బ్రాగ్ త్రగా కాపలా కాస్తున్నా, ఒకనాడు పదేళ్లు కుర్రవాడు కాయలుకోస్తూ, కావలి వాడకి దౌరికిపోయాడు.

కావలివాడు, కుర్రవాళ్లి పరిక్కగా చూసి, “ఎవడ్రా నుహ్య? విరయ్య కొడుకులా పున్నాపు, అపునా?” అని గడ్డిపు అడిగాడు.

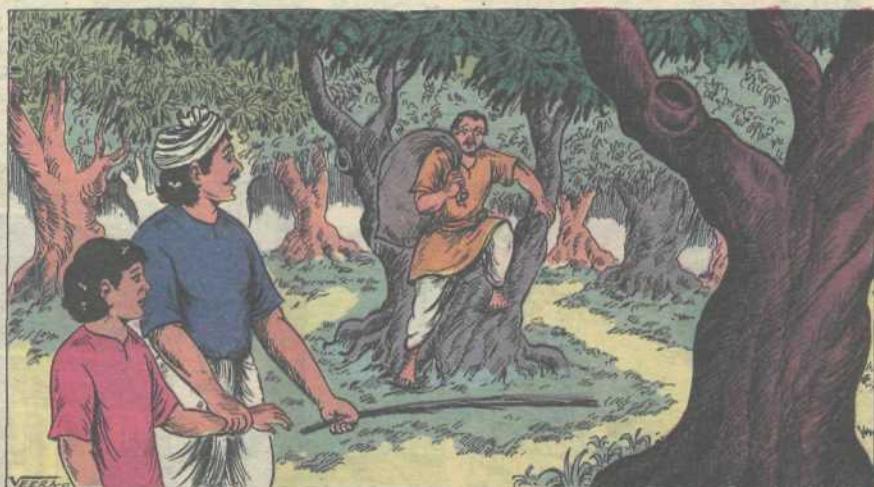
కుర్రవాడు భయపడిపోతూ, అపునన్నట్టు తల ఊపాడు. కావలివాడు పళ్లు కొరుకుతూ, “పోరా, దొంగ వెదుా! ఈ చింత లరికెతే నన్న బాధమన్నావా లేక ఆ మని మీ నాన్నకు అప్పించమన్నావా?” అని అడిగాడు.

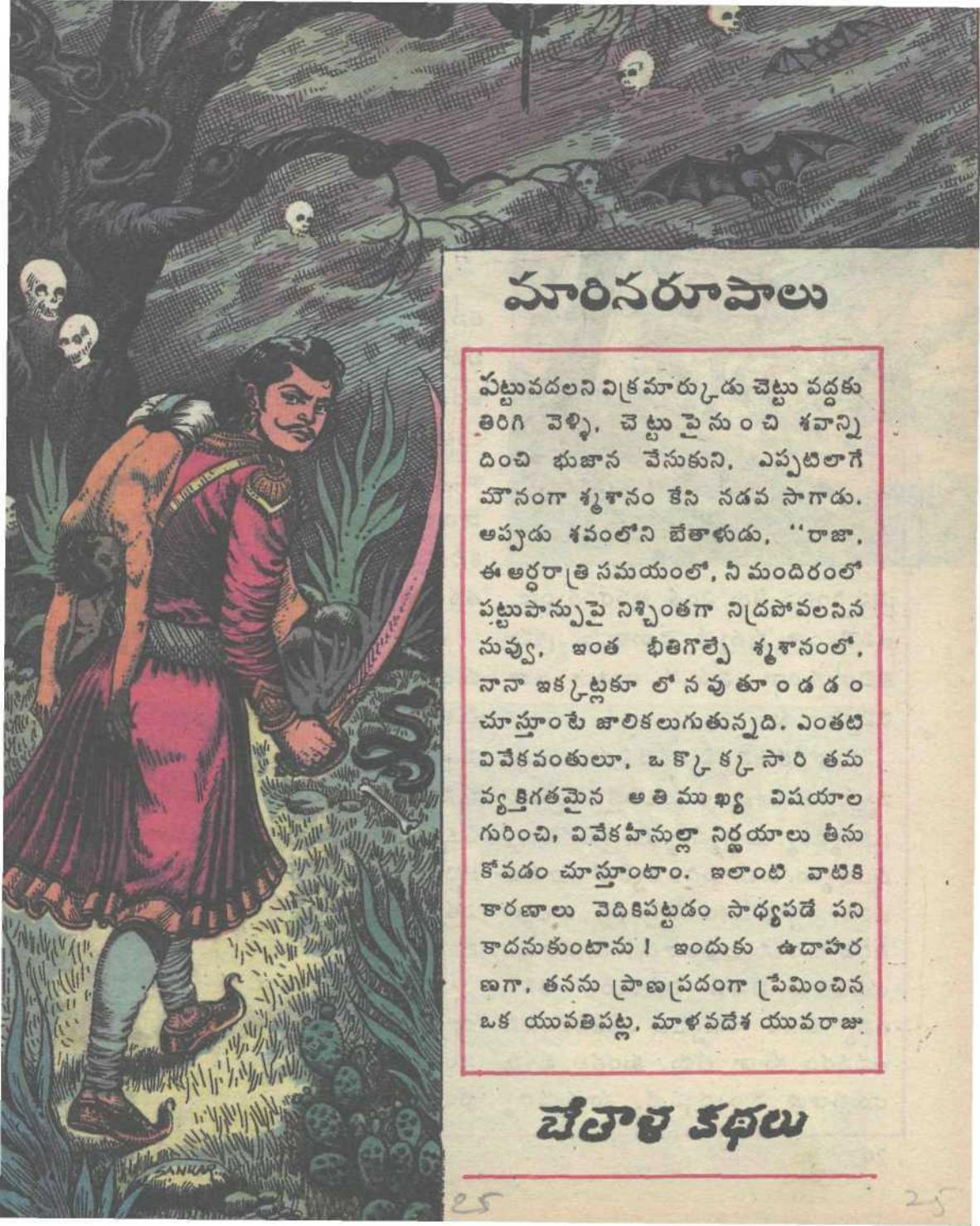
కుర్రవాడు పటికిపోతూ, “నువ్వోద్దు! ఆ పనెదే మా నాన్ననే చేయమను,” అన్నాడు.

“నరే, పద మీ నాన్న దగ్గరకు!” అంటూ కావలివాడు, కుర్రవాడి చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

“ఉండు పిలుప్పాను!” అని, కుర్రవాడు, “నాన్న!” అంటూ గట్టిగా శేకపెట్టాడు.

ఆ మరుక్కణం, ఒక గేకాం నిండా మామిడికాయలతే, కుర్రవాడి తండ్రి విరయ్య, దాపులనున్న మామిడిచెట్లు పైనుంచి కిందికి దిగాడు. —కోనేనాగవెంకట ఆంజనేయులు

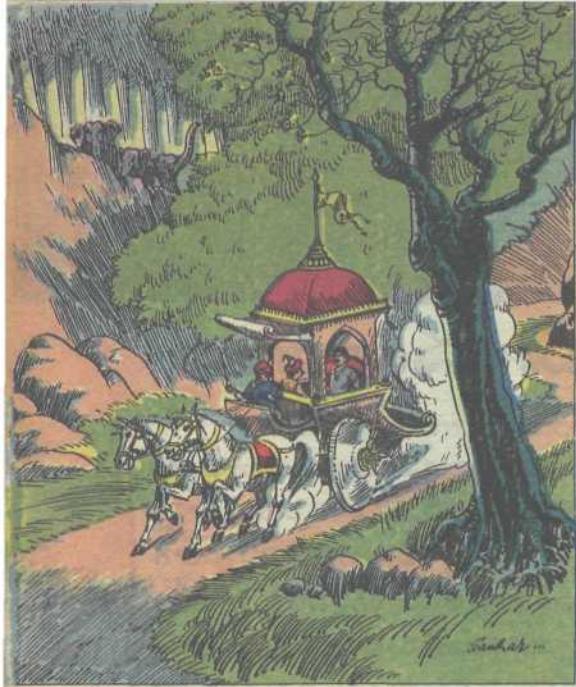

మారినరూపాలు

పట్టువదలని విక్రమర్చు చెట్టు వద్దకు
తిరిగి వెళ్లి, చెట్టు పైనుంచి శవాన్ని
దించి ఖుజాన వేసుకుని, ఎప్పుటిలాగే
మోనంగా శ్కూనం కేసి నడవ సాగాడు.
ఆప్యుడు శవంలోని బేతాలుడు, “రాజు,
ఈ ఆర్థరాత్రి సమయంలో, నీ మందిరంలో
పట్టుపాన్నపై నెళ్చింతగా నిద్రపోవలసిన
ముఖ్య, ఇంత భీతిగల్చే శ్కూనంలో,
నానా ఇక్కుట్టకూ లోన వు తూండ దడం
చూస్తూంటే జాలికలుగుతున్నది. ఎంతటి
వివేకవంతులూ, ఒక్క క్కు సారి తమ
వ్యక్తిగతమైన అతి ముఖ్య విషయాల
గురించి, వివేకహీనుల్లా నిర్దయాలు తీసు
కోవడం చూస్తూంటాం. ఇలాంటి వాటిక
కారణాలు వెదికిపట్టడం సాధ్యపడే పని
కాదనుకుంటాను! ఇందుకు ఉదాహర
ణగా, తనను ప్రాణప్రదంగా ప్రేమించిన
ఒక యువతిపట్ల, మాళవదేశ యువరాజు,

బేతాళ కథలు

ప్రవర్తించిన తిరు ఎంత అసందర్భంగా, అవిచెకంగా పున్నదే చెబుతాను, శ్రీమతిలియకుండా, ఏను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

మాఱవదేశాన్ని పాలించే విరసింహడు వృద్ధుడైపోయాడు. ఆయన ఏకైక పుత్రుడు సూర్యవర్ష, సూర్యవర్ష యుక్తవయస్కు దయ్యాడు. కుమారుడికి త్వరలో వివాహం జరిపి, పట్టాభిషేకం చేస్తే తన బాధ్యత తీరిపోతుందని భావించాడు, మహారాజు.

యువరాజు వివాహ విషయంలో తగిన కన్య కోసం అన్యేషణ జరపవలసిన అవసరం కూడా లేదు. కుంతల దేశపు యువరాజి చంద్రప్రభ, సూర్యవర్ష

బకరినెకరు మనసారా ప్రేమించుకున్న వాళ్ళు. చంద్రప్రభ తండ్రి వాళ్ళ వివాహనికి ఏనాడో అంగికరించాడు. అయితే, ఆస్తానపురోహితుడు తగిన ముహూర్తం కుదరలేదని ఏడాదిగా జాప్యం చేస్తున్నాడు.

ఇలా పుండగా, ఒకనాడు సూర్యవర్ష, తన విదూషకులై వెంటబెట్టుకుని రథంలో విషారానికి బయలుదేరాడు. రథం ఒక అరణ్యమాగ్రాన ప్రయాణం చేస్తున్నది. చుట్టూ రకరకాల వృక్షాలూ, ఆడవిజంతువులు చేసే శబ్దాలూ, పశుల కిలకిలారావాలు—సూర్యవర్షకు ఎంతో ఆహ్లాదం కలిగిస్తున్నది. మధ్య మధ్య విదూషకుడు తన ఛలోక్తులతో ఆతడిని నవ్విస్తున్నాడు.

ఈ విధంగా, సూర్యవర్ష సూర్యాస్తమయవేళవరకూ అరణ్యంలో తిరిగి, చీకటిపదుతూ ० డగా సారథిని రథం వెనక్కు తిప్పి నగరానికి బయలుదేరమని ఆజ్ఞాపించాడు. సారథి బాగా చీకటిపడకముందే నగరం చేరాలని, అశ్వాలను గట్టిగా అదిలించాడు. అవి వాయువేగంతో ఎత్తుపల్లాలుగా పున్న అరణ్యమాగ్రాన పరిగెత్తపాగాయి.

ఇంతలో హతాత్మగా మాగ్రానికి కొద్దిదూరం నుంచి ఏనుగుల ఫుంకారం వినిపించింది. అది వింటూనే రథాశ్వాలు రెండూ బెదిరిపోయి, రథాన్ని మాగ్రాం

నుంచి పక్కకు లాగి, చెట్ల మధ్యగా తమకు జ్ఞప్తం వచ్చినట్టు పరిగెత్తసాగాయి. సారథి వాటిని అదుపు చెయ్యిలేక పోయాడు.

సూర్యవర్షా, విదూషకుడూ, ఈ ఆకస్మికపరిణామానికి నిశ్చేషములయ్యారు. వాళ్లు కొంతసేపటిక తేరుకుని, రథం నుంచి కిందికి దూకడం ఛేమహా కాదా అని ఆలోచన్ను నుంత లో, రథచక్రం ఒకటి చెట్లుబోదను థిక్కన్నది. దానితో రథం పక్కనున్న పల్లంలోక ఒరిగింది. విదూషకుడూ, సారథి దాపులపున్న పాదల్లో పడ్డారు. సూర్యవర్ష పాదల నానుకుని పున్న ఒక సరస్సులో పడి పోయాడు.

కొంతసేపటిక, తడిసినదు న్ను లతే చలిక పణుకుతూ, సూర్యవర్ష సరస్సు నుంచి లేచి వచ్చాడు. శరీరంపీద చిన్న చిన్న గాయాలతో చిరిగిన దుస్తులతే పాదలనుంచి లేచి బయటికి రాబోతున్న సారథి, విదూషకుడూ, సూర్యవర్ష కేసి చూస్తూ ఒక క్షణం నివ్వేరపోయారు.

ఆదిగమనించిన సూర్యవర్ష, వాళ్లను, “ఏమిటలా నాకేసి ఏంతగా చూస్తూ, ప్రాణుపుల్లూ నిలబడిపోయారు ?” అని ప్రశ్నించాడు.

అయితే, వాళ్లు జవాబిచ్చే ముందే సూర్యవర్ష నిలువెల్లా కంపించిపోయాడు. అందుకాగ్గరణం, ఉరుము లాంటి అతడి కంఠస్వరం, కోమలంగా ఏఱ మీటినట్టుం

దదమే ! అతడు తన శరీరాన్ని ఆపాద మస్కం ఒకసారి పరి కీగా చూసు కున్నాడు. చీర, రవిక, చేతులకు గాజలు, కాళ్ళకు అందెలు ! చేసిన సాముగరిటిల వల్ల ఉక్కట్లా పుండె, అతడి శరీరం, ఎంతో సుకుమారంగా మారిపోయింది.

దానితో సూర్యవర్షకు సారథి, విదూష కుడూ తన కేసి అంత ఆశ్చర్యంగా ఎందుకు చూశారో ఆర్థమైంది. ఆ సరస్వతి ఏదో మహాత్యం పున్నదని. ఆ కారణంగానే తనకు స్త్రీ రూపం వచ్చిందని అతడు గ్రహించాడు.

తర్వాత ముగ్గురూ మౌనంగా, పల్లంలో బరిగిపున్న రథాన్ని పైకి లాగి, ఆ రాత్రి

తెలిజాము గడిచే సమయానికి నగరం చేరారు.

తమ కుమారుడు ఆడపెల్లగా మారి పోయాడని తెలుసుకుని, రాజదంపతులు ఎంతగానే విచారించారు. తెల్లవారేసరికి ఈ వార్త దావానలంలా మాళవరాజ్య మంతటా పాకిప్రపాయింది.

“మనసూర్యవర్ష కాస్తా, సూర్యప్రభగా మారిపోయాడు !” అంటూ నగర పారులు తమ లోతాము హస్యమాడుకోసాగారు.

సూర్యవర్ష సిగ్గుతే, ఆ రోజంతా తన భవనం నుంచి బయటికి రాలేదు.

శరీరం స్త్రీత్వం సంతడించుకున్నా, సూర్యవర్ష మనస్సుమాత్రం అందుకు అనుగుణంగా మారలేదు. మనసేమా పూర్వపు సూర్యవర్షులా ఆలోచించేది ! ఆకారం స్త్రీది, ఆలోచనాధోరణి పురుషు డిది ! ఇలాంటి సంఘర్షణతో సతమతమై పోసాగాడు, సూర్యవర్ష.

బకనాడు రాజు ఏరవర్ష, ఆస్తాన దైవజ్ఞాని, తన కుమారుడి విషమ సమస్యకు పరిపొత్తురమార్గం ఏదైనా ఆలోచించవలసిందిగా కోరాడు.

అందుకు దైవజ్ఞాడు. “మహారాజ ! మన రాజధానికి ఈశాస్యదిశలో గల మహారణ్యంలో, బక మాయాసరస్సున్నది. దాని ఉనికి బహుకొద్దిమందికి మాత్రమే

తెలుసు. ఒకానేక యథించి కాపకార జంగా, అందులో ఆచుగుపెట్టిన పురుషుడు ప్రీగానూ, ప్రీ పురుషుడుగానూ మారిపోతారు. యువరాజు ప్రమాదవశాన అందులో పదచం జరిగింది. ఆది విధి దుష్కృతం అని సరిపెట్టుకోవలసిందే తప్ప చేయగలిగిందేమీ లేదు." అన్నాడు.

రాజు వీరవర్ష, దైవజ్ఞుడు చెప్పింది విని ఎంతగానే కృంగిపోయాడు. ఆయన ఈ పరిస్థితుల్లో చేయవలసిందేమీతో బాగా ఆలోచించి, ఒక వార్తాహరణి ద్వారా కుంతలరాజుకు, "మహారాజా! నాకుమారుడు సూర్యవర్ష ఎంతటి విధి వైపరిత్యానికి లోనుకావలని వచ్చిందే వినె వుంటారు. ఆ కారజంగా, యువరాజు, యువరాణి చంద్రప్రభును వివాహమాడడానికి యోగ్యుడు కాదు!" అని తెలియపరిచాడు.

అందుకు ప్రత్యుత్తరంగా యువరాణి చంద్రప్రభ, సూర్యవర్షకు ఒక లేఖ రాసి వార్తాహరణి ద్వారా పంపింది. అందులో ఆమె, "యువరాజా! తమకు ఆమోదయోగ్యమయితే, ఆ మాయాసరస్యులో దిగి నేను పురుషుడుగా మారతాను. ఆప్యుడు మనిషరం భార్యాభర్తలు కావడానికి ఎలాంచి ఆటంకమూ వుండదు," అని రాసింది.

ఆ లేఖను సూర్యవర్ష చదివి, తల్లిదండ్రులకు ఇచ్చాడు. వాళ్ళు యువరాణి చంద్రప్రభ అభిప్రాయం తెలుసుకుని, సూర్యవర్షతో, "నాయనా! ఈ లేఖ ద్వారా, చంద్రప్రభ నిన్నెంత గాఢంగా ప్రేమించిందే అర్థమపుతున్నది. ఆమె చెప్పింది నీకు అంగీకారమే గదా?" అని ఆడిగారు.

అందుకు ప్రీ రూపంలో వున్న సూర్యవర్షకొంత సేపు ఆలోచించి, "చంద్రప్రభ అభిప్రాయం నాకు అంగీకారం కాదు. సేనందుకు అంగీకరించడమంటే, మరిన్ను జటిల సమస్యల వలయంలో చిక్కుకు పొవడం అవుతుంది. తనకు యోగ్యుడుగా తోచిన రాకుమారుడై వివాహమాడి, నుఫు

పడుని చంద్రప్రభకు, ఈ రోజే లేఖ
రాసి పంపుతాను," అన్నాడు.

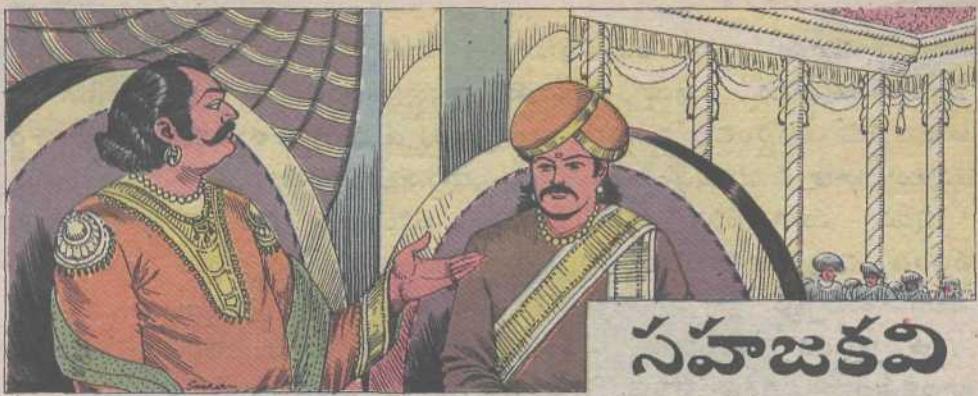
బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజు,
సూర్యపర్వ ఇలాంటి నిర్దయం ఎందుకు
తీసుకున్నాడన్న విషయం గురించి, కార్య
కారణ నంబంధాలను వెదకజూతం
వృధాశ్రమే ఆపుతుందిగదా? అలా కూడను
కుంటే, అతడు కించిత్తు వివేకం కూడా
లేని ఆహంభావి అని సరిపెట్టికోపచ్చ.
పురుషుడుగా మారిన చంద్రప్రభకు, తను
భార్యగా అజాగిమణిగి వుండవలసి వచ్చుం
దన్న ఆలోచన, అతడిలో ముతమీరిన
ఆహాన్ని రేకెత్తించి వుండాలి. ఒకవేళ
అతడు చంద్రప్రభను ప్రేమించిన మాట
నిజమైతే, మరొకరిని వివాహమాడుని
అమెకు లేఖ రాయలేదు గదా? ఏది
విమైనా సూర్యపర్వ ప్రవర్తన వివేక
హనంగానూ, అసందర్భంగానూ లేదా?
ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా
చెప్పుకపోయావే, నీతల పగిలిపోతుంది,"
అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్యాదు, "సూర్యపర్వ
నిర్దయానికి మూలకారణమేమిటో గ్రహిం
చడం, సులువైనపని. దాని కార్యకారణ
సంబంధాలు తెలుస్తూనేపున్నవి. త్రీ
రూపంతో, పురుషుడిమనస్సుతోజీవించడం
అంటే ఎంతటి చిత్రహాంసకు గురికావలసి
వచ్చుందో, అతడికి తెలును. ఒక వేళ
యువరాణి చంద్రప్రభ సరస్వతి దిగి
పురుషుడుగా మారినా, ఆమె కూడా తన
లాగే మానసిక యూతనకు గురికావలసి
వచ్చుంది. చంద్రప్రభను ఎంత గా నే
ప్రేమించిన సూర్యపర్వ, జీవితాంతం
అమెను అలాంటి బాధకు గురిచెయ్యిలేదు.
ఆ కారణంగానే అతడు, ఆమె సలహాను
తోసిపుచ్చాడు. అంతేతప్ప, ఆనిర్దయంలో
అవివేకంగానీ, అసందర్భంగానీ, పురుష
పంకరంగానీ ఏమీలేదు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగ
గానే, బేతాళుడు శహంతో సపు మాయుమై,
తిరిగి చెట్టుకాగ్రదు. —(కల్పితం)

[అధారం : ఆర్. వట్టాభిరామరాజు రచన]

సహజకవి

వెంకటాపురం జమీందారు కు, ప్రతి సంవత్సరం వసంతోత్సవాలు జరిపి కవులను సన్మానించడం అలవాటు. ఒక సారి ఆయన అలాగే వసంతోత్సవం జరిపి నవ్వుదు, ఆయన ఆశానంలో నున్న కవుల పెల్లలు కూడా, తమ తండ్రులతో పాటు కవితాగోష్టలో పాల్గొని పద్య పరనం చేసి, జమీందారు తో పాటు సభికులందరిని ఆహారపరిచారు.

అలాపద్యపరనం చేసిన బాలకవులలో, ముగ్గురు మాత్రం అందరినీ మరింత ఆకట్టుకున్నారు.

“ఆహా, వంశపారంపర్యంగా కవిత్వం పుణికి పుచ్చుకున్న. ఈ బాలకవికుమారు లను చూస్తే ముచ్చబేస్తున్నది !” అన్నాడు జమీందారు ఆనందపడిపోతూ.

అప్పుడు దివాను ఆయనతో, “అయ్యా! వీళ్ళవి కేవలం చిలకపలుకులు తప్ప

మరేంకావు. కవిత్వమన్నది, ఇతర విద్యలలగా నెర్చుకుంటు అప్పేదికాదు. అది సహజంగా రావాలి. ఈ బాలకవులు కవితావాతావరణంలో పెయిగుతున్న వాళ్ళు. అందువల్ల, పెద్దలను అనుకరించగలరు తప్ప, తమ ఉహపోహలతో సహజ మైన కవిత్వం చెప్పలేరు. భవిష్యత్తులో వీళ్ళ కవులుగా రాణించగలరో లేరో తెల్చి చెప్పడం సాధ్యమయ్యే పనికాదు.” అన్నాడు.

అందుకు జమీందారు వెంటనే, “అయితే, వీళ్ళ భవిష్యత్తులో కవులుగా రాణించగలరో లేదో తెలుపుకునేందుకు, నేను తిరుగుతెని ఒక పరీక్షపెదతాను,” అన్నాడు.

ఎందు మాసాలు గడిచాక జమీందారు పుట్టిన రోజు పచ్చింది. ఆయన అనాటి సాయంత్రం మామిడితోటలో విందు

విర్మాటు చేశాడు. దానికి జంధువులూ, స్నేహాతులతోపాటు కపులూ, అనాడు అందరిని ఆకర్షించిన ముగ్గురు బాల కపులూ కూడా వచ్చారు.

ఏందు ముగిసేసరికి బాగా చీకటి పడింది. నిర్మలాకాశంలో అర్థచంద్రుడు వెలిగిపోతున్నాడు.

ఉన్నట్లుండి జమీందారు, ముగ్గురు బాలకపులను దగ్గిరకు పిలిచి, చెయ్యిత్తి ఆకాశంలోని అందమైన అర్థచంద్రుణ్ణి వాళ్ళకు చూపుతూ, “ఆ అర్థచంద్రుణ్ణి చూస్తూంటే, మీకేమనిపిస్తున్నది?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఇప్పుడి జడలో మిగిలిపోయిన అర్థచంద్రుడు, ఆ కాశంలోంచి భూమిని తొంగి చూస్తున్నాడు!” అన్నాడు మొదటి బాలకవి.

“జమీందారుగారు విర్మాటు చేసిన అధ్యుతమైన దీపాలకాంతిక, తన కాంతి సగమిచ్చేశాడు!” అన్నాడు రెండవ బాలకవి.

వాళ్ళు చేసిన ఉత్సేఖలకు జమీందారు అనందం పట్టలేకపోయాడు. ఆక్కియ పున్న వాళ్ళందరూ పెద్దగా హర్షధ్వనాలు చేశారు.

జమీందారు మూడవ బాలకవి, “బాలకవి! నిర్మలమైన ఆకాశంలోని ఆ అర్థచంద్రుణ్ణి చూస్తూంటే, నికెమని పిస్తున్నదో కూడా చెప్పి.” అన్నాడు చిన్నగా నప్పుతూ.

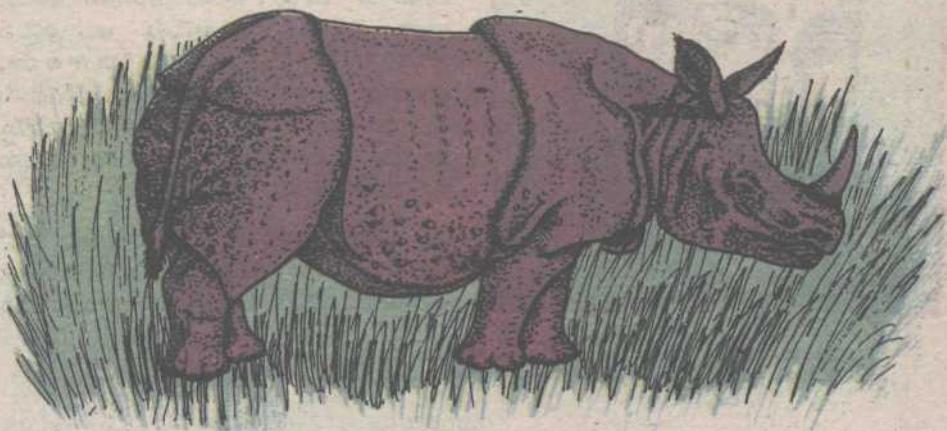
బాలకవి అర్థచంద్రుడికిసి ఒకసారి పరిష్కగా చూసి, జమీందారుతో, “ప్రభూ! నేను బాలకవిని గదా! అందుచేత ఈ అర్థచంద్రుడు నా కంటికి, చప్ప రించిన నిమ్మతెనలా పున్నాడు!” అన్నాడు.

తను బాలకవిని అంటూ, అందుకు తగ్గట్టగా అర్థచంద్రుణ్ణి వర్ణించిన అతడి చమత్కారానికి జమీందారు చాలా సంతోషించి, “నువ్వు మునుముందు సహజ కవిటై గప్ప కీర్తి గడిస్తాను!” అంటూ దీవించాడు.

చందులు

ఆనుబంధం—44

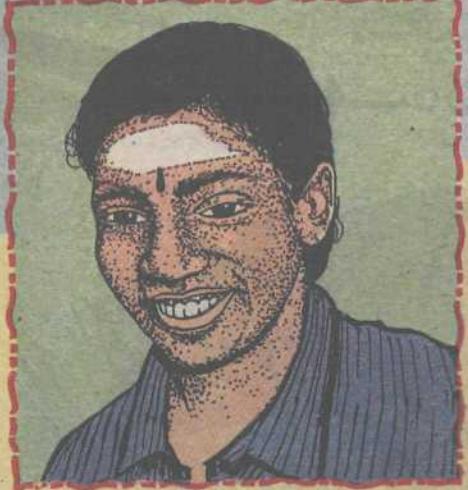

మనదేశపు పత్రాలు—జంతువులు :

ఖద్దమృగం

ఇండియా, ఇండినేషియా, అప్రికాలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో మాత్రం నిషించే వింత జంతువు ఖద్దమృగం. వీటిలో ఐదు రకాలు ఉన్నాయి. అప్రికాలు చెందిన సలుపు తెలుపు ఖద్దమృగం, జావా, నుమ్రత ఖద్దమృగాలు, 'గ్రేల్ ఇండియన్ రిసేంర్స' అనే మన దొనికి చెందిన ఖద్దమృగాలు ముఖ్యమైనవి. మనదేశంలోని ఖద్దమృగాలే పెద్దవి. ఇవే చాలా ప్రసిద్ధమైనవి. చూడ దానికి ఎకారంగా కనిపించే ఖద్దమృగాల ప్రత్యేకత వాటి పాటవాటి ముక్కు మీద మొలచిన కొమ్ము. మన దేశంలోని ఖద్దమృగాలకు ఒకే కొమ్ము వుంటుందిగాని, అప్రికా ఖద్దమృగాలకు రెండు కొమ్ములుంటాయి. వీటి కొమ్ములు ఎముకలూస్తాయి. ముఖంమీది వెంటుకలే కట్టలుగా ఏర్పడి, గల్లిపడిపోయి కొమ్ముల్లాగా తయారపుతాయి. చెప్పలమట్టా, తేక చివరా, వెంట్లుకలుంటాయి. భుజాలవరకు వీటి ఎత్తు 180 సె. మీ.

ఖద్దమృగాల కొమ్ములకు బెప్పద గుణాలున్నాయని కొండరు వాటిని నిర్మాకిణ్ణంగా వేబాడి చెంతున్నాము. అందుపై వాటి నంగ్కు వెగంగా తగ్గిపోతున్నది. కాబ్బి, నిఱించిపోతూన్న ఈ జాతి మృగాలను రకించడానికి ప్రమత్తం ప్రత్యేకంగా ఈ జాతు శరణాలయాలను ఏర్పాటు చేసింది. అస్సాంలోని కజరింగ్, జలపారా, గోరుమార, పొనాయ్—రుపాయ్ జంతు శరణాలయాలు ముఖ్యమైనవి. ఈ జంతువులు చార్ట్రికపూర్వయుగంనుంచి పున్నాయనడానికి ఆధారాలున్నాయి!

దానితోపాటు జానపద నంగితాన్ని, పాక్షత్వ నంగిత రితులనూ నేరుపాగడు.

శ్రీలేఖ నంగితాన్ని నర్యస్వంగా భావించి, బదికి వెళ్ళుదం కూడా మానివెనింది. పొద్దనప్పుడు నంగిత పొదనతేనె గడిపింది. ఈ రెండెళ్లు శ్రీలేఖ ఏకాగ్రచిత్తంతే నంగితం నేర్చుకున్నది. సినిమాలు చూస్తూ, సినిమా నంగితం వింటూ కాలం వెళ్లబుచ్చేది. అమెకు అద్భుతమైన జ్ఞాపకక్రి ఉన్నది. వందలాది రాగాలనూ, శైకాలనూ సులభంగా జ్ఞాపకం ఉంచుకోగలుగు తున్నది. అద్భుతమైన ఆమె నంగిత జ్ఞానాన్ని వసిగెచ్చిన మరకతమణి, రికార్డింగులకు అమెను తన వెంట తీసుకుని వెళ్లేవాడు.

ఇకనాడు రికార్డింగ్ నమయుంలో అరెష్టాలో పాల్గొనుని మరకతమణి, శ్రీలేఖతో చెప్పాడు. అంతకుముందే ఆమెకు హర్షాన్ని యించాయించడం

అతిపిన్న వయసు నంగిత దర్శకరాలు!

ఎస్ట్రిమ గోదావరి జిల్లాలోని ఒక పట్టణానికి చెందిన ఒక బడ్చెళ్ల పాప, బట్టలు నర్యస్తునీ, తల్లిదండ్రులకు చెప్పాడిప్పుకుండా ముద్రానుకు బయలు దెరింది. అభిమాన గాయని గాయకులను చూడాలన్న తన కోరికను తల్లిదండ్రులు వినిపించుకోక పొపడంపల్ల, వినిపించి ఆ పాప అంతటి పనికి తగించింది!

అలా ఏడెళ్లకితం ఈ రుచిలి వచ్చిన ఆ అమ్మాయి, శలీపల ప్రముఖ గాయని చిత్త పాదిన తెలుగునిమా పాపకు నంగితం నమకూర్చింది! ఇప్పుడామె వయసు వచ్చెందెళ్లు! ఆమె పేరు శ్రీలేఖ.

ఒడెళ్ల పాపగా ఇల్లు పదిలిపిల్లన శ్రీలేఖను పాలిసులు పట్టుకుని వాళ్లు తల్లిదండ్రులకు అప్పించారు. తల్లిదండ్రులు పాపకున్న నంగిత అభిమానం గ్రహించి, ఏమిచెర్చమా అని అలోచిస్తూండగా, ఆమె బాధ్యతను వాళ్లు బంధువు మరకత మణి తీసుకున్నారు. ఆయన కూడా సినిమా నంగిత దర్శకుడు. మరకతమణి ఆ అమ్మాయికి శాస్త్రియ నంగితంలో క్రమమైన శిక్షణిస్తూ,

వచ్చు. కాబట్టి, ఆమె వెంటనే మనాయానంగా వాయించసాగింది. ఆ దృగ్వాన్ని చూసి అందరూ అశ్వరూపాయారు. ఒక తమిళ కవి రాసిన పాటకు మూడే మూడు నిమిషాలలో బాణి సమకూర్చి అందరిని ముగ్గుల్ని చేసింది.

శ్రీలేఖ నంగితాన్ని విన్నవిమర్శకులు—అది, అద్భుతమైనన్నప్పి అని, శాస్త్రియ, జానపదపాక్షత్వ నంగితాల నమిషితమని ప్రశంసిస్తున్నారు. ఇప్పాట సినిమాలకు నంగితం నమకూర్చిన్నవాళ్లలో అతి పన్న వయస్తురాలు శ్రీలేఖ ఆమె పేరు త్వరలో 'గిన్నినే బుక్'లో స్టోనం నంపాయిస్తుంది!

తనకు నంగితం నేరి, తీర్చిదిద్దిన మరకత మణి పేరు వచ్చేలాగా, శ్రీలేఖ తన పేరును 'మణిమేళల' అని మార్చుకున్నది. 'మణిమేళల' నంగిత సారథ్యంలో త్వరలో సినిమాలు విడుదల కానున్నాయి.

జీవ్ని, చెక్కులేదా రాల్ఫ్రెర్ కమిటీ తేడు కున్ని, ముదుట విష్టాతి తిలకంతే చురుకుగా కనిపించే ఈ బాల సంగిత దర్శకరాలు రోబీస్, పూజకు ఎక్కుపకాలం వినియోగిస్తుంది!

మికు తెలుసా?

1. దశితాగ్రంతిని కేరళలో నూతన సంవత్సరాదిని పూచించే “విఘ్న”ను జయించుటారు. అదే రోజున తాళాన్య రాష్ట్రంలోనూ నూతన సంవత్సరాది పండగ చేసుకుంటారు. ఆ రాష్ట్రం ఏది? పండుగ వేరేమిటి?
2. ‘హేడే’ రోజునే భక్తుడైన ఒక గౌప్య త్రైస్తవ మత ప్రచారకుడి రోజు కూడా వస్తుంది. ఆయన ఎవరు?
3. బాకేపాలా నగరం రెండు ప్రపంచ ప్రసిద్ధమైన పేర్లను మును గుర్తు చేస్తుంది, అవి ఏవి?
4. నూనె రాసిన కొబ్బరికాయలను ఒక ఆటలో బింలిగా ఉపయోగిస్తారు. ఆట వేరేమిటి? ఎక్కుడ అడకారు?
5. చంద్రగుప్త మాయుడు ఎంతకాలం రాజ్యపాలన చేశాడు? అతనికన్నా ఒక సంవత్సరకాలం పాటు ఎక్కువగా సరిపాలించిన అతని కుమారుడు ఎవరు?
6. రష్యన్ లిపి ఏది?
7. ప్రప్రథమంగా కేంద్ర మంత్రిమండలిలో స్థానం వహించిన రాజవంశానికి చెందిన మహాళ ఎవరు?
8. చందీషుడులో ‘రాక్కగార్డెన్’ను నిర్మించినవారెవరు?
9. ఇముదెవుడి గితాంపు, గ్రంథపాహాన్లలో చేర్చిన కిట్ట గురువు ఎవరు?
10. ఇచ్చుల్లో తులసి మొక్కలను ఎందుకు పెంచుతారు?
11. కలకత్తాపుంచి పార్లమెంటుకు ఎన్నుకోబడిన రాజకీయ సాయకుడు కానటువంటి, సుప్రసిద్ధ వ్యక్తి ఎవరు?
12. కార్ల్ లూయాస్, నుదీక్కమైన 100 మీ॥ రికార్డును అధిగమించిన వారెవరు?
13. నెపోలియన్, ఫ్రెంచి చక్రవర్తి అయిన 1804 వ సం॥ లోనే రహణరంగంలో ఇరిగిన మరాక గౌప్య సంఖున ఏది?

సమాధానాలు

1.	శ్రీమతి యంధంఠాణ్ల	2.	క్రిష్ణ
3.	శ్రీ బ్రాహ్మణింశు రుడు భారతీయులు కీఱులు	4.	శ్రీ కృష్ణ
5.	శ్రీ లేఖింశు శ్రీ కృష్ణ	6.	శ్రీ కృష్ణ
7.	శ్రీ కృష్ణ శ్రీ కృష్ణ	8.	శ్రీ కృష్ణ
9.	శ్రీ కృష్ణ	10.	శ్రీ కృష్ణ
11.	శ్రీ కృష్ణ	12.	శ్రీ కృష్ణ
13.	శ్రీ కృష్ణ	14.	శ్రీ కృష్ణ
15.	శ్రీ కృష్ణ	16.	శ్రీ కృష్ణ
17.	శ్రీ కృష్ణ	18.	శ్రీ కృష్ణ
19.	శ్రీ కృష్ణ	20.	శ్రీ కృష్ణ
21.	శ్రీ కృష్ణ	22.	శ్రీ కృష్ణ
23.	శ్రీ కృష్ణ	24.	శ్రీ కృష్ణ
25.	శ్రీ కృష్ణ	26.	శ్రీ కృష్ణ
27.	శ్రీ కృష్ణ	28.	శ్రీ కృష్ణ
29.	శ్రీ కృష్ణ	30.	శ్రీ కృష్ణ
31.	శ్రీ కృష్ణ	32.	శ్రీ కృష్ణ
33.	శ్రీ కృష్ణ	34.	శ్రీ కృష్ణ
35.	శ్రీ కృష్ణ	36.	శ్రీ కృష్ణ
37.	శ్రీ కృష్ణ	38.	శ్రీ కృష్ణ
39.	శ్రీ కృష్ణ	40.	శ్రీ కృష్ణ

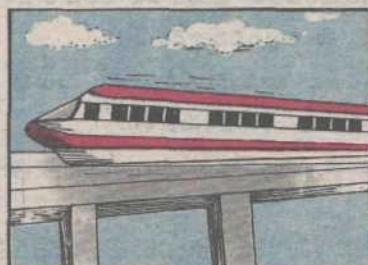
చందులూ కబుర్లు

అచ్చేతి ప్రమాణం కంప్యూటర్ !

ఇచ్చేం అచ్చేతి ప్రమాణంలో ప్యాకెట్ కంప్యూటర్లను రూపొందించాడు. నర్జన్ కంప్యూటర్ అనే ఫైల్కో కంప్యూటర్ కన్న ఇది చిన్నది. సరిగ్గా చెప్పాంటే ఇది ‘త్రీయిన్’ కో ఒకడో వంతు చుంబంది. దీనిని ‘వికో కంప్యూటర్’ అంటాడు. కంప్యూటర్లు అమరిన చేం గదియారాల, పేసాల వచ్చే రోజులు చుంబంతో దూరంలో లేవు!

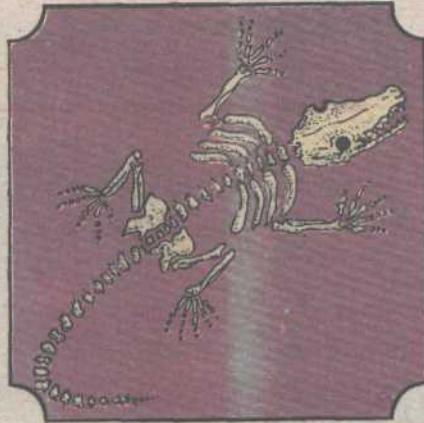
అటివేగమైన రైలు!

వాయవ్య ఇప్పాన రోడుపూన్న శికాన్ నేన్ ఎక్స్‌ప్రెస్, గంటకు 345 కి.మీ. వేగంతో వరిగ్తి రికార్డు స్థాపించింది. ఈ పోకోగన్, ఉఱవ స్టోషన్ మద్ద సీరంగమార్కంలో తొప్పయాఇం అరిగింది. గత మార్కు నెంతో ఇదే రైలు గంటకు 336 కి.మీ.

వేగంతో వరిగ్తి 310 ది. అయితే, ఈ విషయంలో ప్రవంద రికార్డును స్థాపించింది మార్కం మే 1990 వ సంవర్షం 513.3 కి.మీ. వేగంతో వరిగ్తిని ప్రైమర్ టి.టి. వి. ఎక్స్‌ప్రెస్ :

అటివురాతనమైన కిలూజాలు!

దాదాపు 150 సంవత్సరాలకు పూర్వం స్థాల్వెలాండ్లో కొన్ని శిలాశాల నియుషప్పదాలు. ఇచ్చేం అక్సప్స్ విశ్వ విద్యారథ్యామికి చెందిన రాత్రవేతలు కొండరు ఆ శిలాశాలు వరికోరించి అలి 370 ముఖయన్ సంవత్సరాలకు పూర్వం భాబి మీద తిరిగిన పెన్నెముక కలిగిన జంతుపురాదై వుండవచ్చనీ లహూ అవి పెద్ద పామలో లేక మొసక్కో అయి వుండవచ్చని అధిప్రాయప్పదారు. ఇంచరకు అతి ప్రాచీనమైనవని శాఖించబడిన గ్రీవలాండ్లో దొరికిన శిలాశాలకన్నను ఇవి పురాతనమైనవని భావిస్తున్నాడు.

ఊర్మివిలువ

దేవిపట్టంలో సోమరాజునే భనవంతుడికి, తన ఆసిపాశ్చాత్యల వ్యవహారు చూసేందుకు మనిషి అవసరం అయ్యాడు. ఈ సంగతి విన్న పొరుగూరులోని సోమరాజు స్నేహితుడు భిమరాజు, ఆ ఉద్యోగం తన మేనల్లాడు మంగపతి కివ్యవలసిందిగా కోరుతూ ఉత్తరంరాసి, మంగపతిచేతికచ్చి అతణ్ణి సోమరాజు దగ్గిరకు పంపించాడు.

మంగపతి వచ్చిన విషయం, ఇంటిలోపల వున్న సోమరాజుకు, అయిన నౌకరు తెలియజేశాడు. సోమరాజు, నౌకరుతో, “ఆ వచ్చిన కు బ్రాడితో నేనింట్లో లెనని, రాపడానికి కనీసం రెండు, మూడు గంటలైనా పదుతుందనీ చెప్పి,” అన్నాడు.

నౌకరు సోమరాజు చెప్పినట్లు చేశాడు. కాని మంగపతి వచ్చింది మొదలూ క్షణికానికి ఆ నౌకరును పిలిచి, “అయ్యి

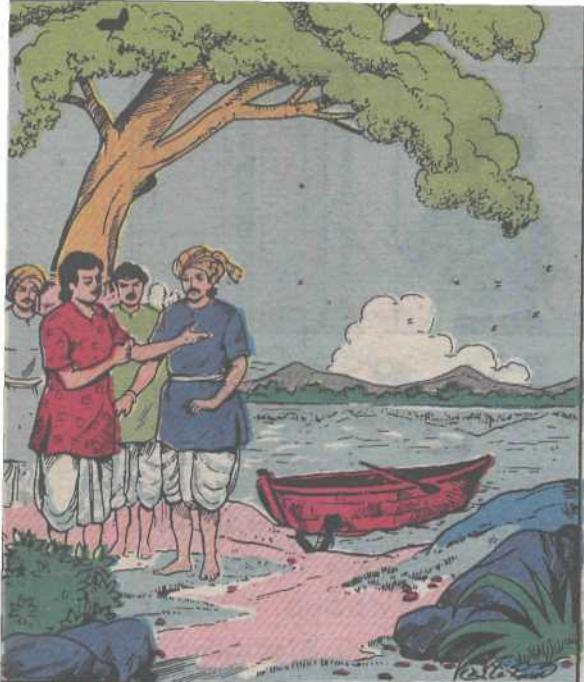
గారు వచ్చారా?” అని అడుగుతూండుం, రాలేదని నౌకరు చెప్పతూండుం, అలా గంటకాలం గడిచింది. మంగపతికి, ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్లినిపిస్తున్నది. అతడు నౌకరుతో, “నేను వచ్చి వెళ్ళానని మీ యజమానికి చెప్పి.” అని అక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు.

మంగపతికి ఇక ఆవేళకు సోమరాజును కలుసుకోవడం సాధ్యం కాదేమోనని పించింది. అతడు స్వగ్రామానికి తెరిగి పోవాలని నిశ్చయించుకుని, పదవల రేపు చేరాడు. రేపులో చాలామంది జనం గుమిగూడి కబుర్లు చెప్పుకురటున్నారు.

మంగపతి వాళ్ళలో ఒకణ్ణి, “పదవ బయలుదేరడానికి ఇంకా ఎంత ఆలండ్యం అవుతుంది?” అని అడిగాడు.

అందుకు వాడు చిన్నగా నవ్యి, “పదవ బయలుదేరకేం, తప్పకుండా

తొన్నులంగడ్డ రత్న

బయలుదేరుతుంది. అయితే, అదెప్పుడే చెప్పుడం కష్టం. పదవ నడిపే సరంగు అయిపూ జాడాలేకుండా పోయాదు. గంట నుంచి అందరం ఇలా పడిగాపులు కాస్తున్నాం.” అన్నాడు.

మరొక గంట గడిచినా సరంగు వచ్చే నూచనలు కనబడకపోవడంతే, మంగపతి విస్తగా, “ఈ పదవవాడు ఇంతలో ఊడి పడెట్టిలేదు. మనలో ఎవరిమైనా వాడెక్కడుంటాడో ఎతికి తిసుకొస్తే బాగుంటుందేహో !” అన్నాడు.

మంగపతి ఇలా అనగానే ఆక్కడున్న వాళ్ళు, “మీలాగే మేమంతా త్వరగా అపతలి ఒడ్డు చేరాలను కుంటున్న

వాళ్ళుమే ! ఆ దుర్భాగ్య పది ప్రయోజన మేమున్నది ! నదిని దాటాల్సిన అవసరం మనకున్నట్టే, మనల్ని నది దాటించి పొట్ట పొసుకునే అవసరం, ఆ పదవవాడికి మాత్రం లేదా ?” అన్నారు.

మరి కొంతసేపయ్యక మంగపతి, ఆక్కడి జనంతే, “ఇంత అలస్యమయి పొతున్నా, మీకెవరికి చీమకుట్టినట్లులేదు. పదవవాడి సంగతి నేను కనుక్కని వస్తాను,” అంటూ ఊళ్లోకిబయలుదేరాడు.

మంగపతి ఊళ్లో పదవవాడిజల్లెక్కడో అడిగి తెలుసుకుని ఆక్కడికి వెళ్ళాడు. పదవవాడి భార్య అతడితే, “కదుపులో నెప్పి మెలికలు తిప్పుతున్నదని మందు కోసం వెళ్ళాడు. అయ్యవారు మందిచ్చి పంపడం ఆలస్యమైందట. రేవులో జనం ఏ మను కుంటున్నారో అని, ఇప్పుడే పరిగెత్తుకు వెళ్ళాడు,” అన్నది.

మంగపతి ఆదరాబాదరాగా నడుచు కుంటూ రేవులోకి వచ్చేసరికి, పదవ అప్పటికే నది మధ్యలో పున్నది. మంగపతి ఊహారుమంటూ దానికేసి చూపున్నంతలో, ఒక వ్యక్తి ఆక్కడికి వచ్చి, “నీకు పదవ తప్పిపోయినట్లుంది. మరో గంట సెపు ఇక్కడే కాలశైపం చేశావంటే, వెళ్ళిన పదవ తిరిగి వస్తుంది. నీకు సాయంగా నేనుంటాను. పదవవాడికి

మనద్దరీ నది దాటించమని చెబుతావా," అన్నాడు.

మాటల సందర్భంలో ఆ వ్యక్తి సామరాజునని తెలుసుకుని, మంగపతి సంతోషంగా తన మేనమామ భీమరాజిచ్ఛిన ఉత్తరాన్ని అయిన కివ్వబోయాడు.

సామరాజు ఉత్తరం తీసుకోకుండా, "మీ మేనమామ నెన్ను మా ఇంటికి పంపిన్నన్నాడని, నాకు ముందే తెలుసు. నువ్వునన్ను కలుసుకోవాల్సింది మాఇంటు దగ్గిర కాని, ఇలా మార్గమధ్యంలో కాదు. కావాలనుకుంటే మరొకసారి ఇంటికి వచ్చి కనబడు," అన్నాడు.

మంగపతి ముఖం చిన్నబుచ్చుకుని చూస్తూ పుండిపోయాడు. ఇంతలో ఆవతలి ఒడ్డుకు వెళ్లిన పడవ తిరిగి వచ్చింది. సామరాజు. మంగపతి పడవ ఎక్కు ఆవతలి ఒడ్డు చేరారు.

సామరాజు, మంగపతితో కలిసి ఇన్నగా భీమరాజింటికి వెళ్లాడు. అయిన భీమరాజుకు మంగపతి తన ఇంటికి వచ్చింది

మొదలు జరిగినదంతా పూసగుచ్చినట్లు చెప్పి. "ఉద్దేశగం ఇవ్వదానికి నువ్వు పంపన మనిషికన్నా. మరొకనమ్మకస్తుడు దౌరకడని, నాకు తెలుసు. ఓర్కు లేని మనిషి వెళ్లిన ప్రతిచోటు రెండుసార్లు నిరీక్షిస్తాడని, మాతాత ఎప్పుడూ అంటూండే వాడు. నాకు బోలెదు లాపాదేవిలున్నాయి. ఆ సాధకబాధకాలు చూసి పెట్టగలగేవాడి ఉర్వరితనం ఏపాటిదే చూడడానికి, ఇలా పరీక్షించవలసి వచ్చింది" అన్నాడు.

మంగపతి సిగ్గుపడుతూ సామరాజుతో, "నా లో టు పాట్లను నాకు చక్కగా చూపించారు. ఓర్కు అన్నది మనిషిలో సహజంగా పుండవలసిన లక్షణం. కాని ఆవకాశం లభిస్తే, మీలాంటి అనుభవజ్ఞుల సాయంతో నన్ను నేను సరిదిద్దుకోగల నన్ను నమ్మకం వున్నది," అన్నాడు.

సామరాజు, మంగపతితో ఆప్యాయంగా, "సరే, రేపే వచ్చి ఉద్దేశగంలో చేరు! నాకు ఉఱ్ఱోకొన్ని పసులున్నవి," అంటూ అక్కడినుంచి వెళ్లిపోయాడు.

నష్టాలంక్రు

ఒక గ్రామంలో నుబ్బయ్య అనే పెద్దవ్యాపారి, నరసయ్య అనే చిన్న రైతు మంచి స్నేహితులు. నరసయ్యకు ఒక్కడే కొదుకు, వాడి పేరు చంద్రం. వాడు చదువుపట్ల చూపిస్తున్న అన్నక్కి గమనించి, వాడి చదువు మధ్యలో ఆగిపోతుండా వుండెందుకు నుబ్బయ్య, నరసయ్యకు ఆర్ద్రికసాయం చేసుండేవాడు.

చంద్రం ఒక స్త్రీయవరకూ చదువు ఫ్రార్టిచేయగానే, నరసయ్య తన కొదుకు ఏదినా ఉద్యోగం ఇవ్వమని నుబ్బయ్యను అడిగాడు. ఆ నమయంలో నుబ్బయ్య, పట్టంలోని తన వ్యాపారానికి నంబంధించిన లెక్కల తణికి, లెక్కల్లో పమ్మర్చులైన వాడకోసం ఎదుకుతున్నాడు.

నుబ్బయ్య, చంద్రాన్ని పిలిచి, “సీకు చివరి పరికల్పి గణితంలో ఎంత శాతం చచ్చింది?” అని అడిగాడు.

“తొంభైతమ్మిది శాతం చచ్చిందంది,” అని జవాబిచ్చాడు చంద్రం.

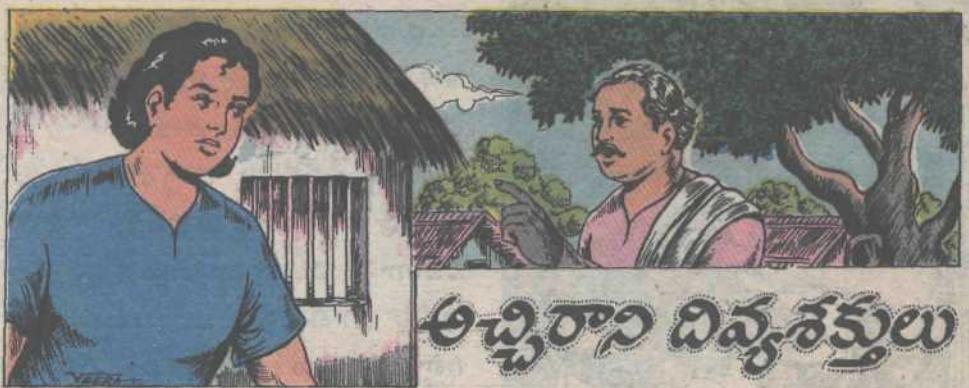
“అందే—నూటికి ఒకటి తప్పి చేయాలు, కాబ్బి ఒకటి నష్టం! నూటికి ఒకటి, వెయ్యి పది, పదిచేలకు పంద... ఇలా నష్టం పెరిగిపోతుంది! నా వ్యాపారం లక్షల్లో ఇరుగుతున్నది. చెలల్లో నష్టపోవడానికి నేను నష్టంగా లేను. గణితంలో అంత చురుకైనవాడివములుంది, రాజాధానీలో ఖజానాలో ఉద్యోగాలకోసం రాజుగారు జరిపే పరికల్పి పాల్గొనడం మంచిది,” అన్నాడు నుబ్బయ్య.

చంద్రం అలాగే చేసే, రాజుగారి ఇస్తు వసూళ్ళాఖలో అధికారిగా ఉద్యోగం సంపాదించాడు. ఇది తెలియగానే నరసయ్య, నుబ్బయ్యను కలుసుకుని, “చంద్రానికి ఈ ఉద్యోగం రావడంచేత, ఖజానాకు నష్టంరాదుకడా? నీ నష్టాన్ని నువ్వు తెలివిగా అపుకున్నాపు గానీ, పాపం రాజుగారు ఆ పని చెయ్యాలేక పోయారు!” అన్నాడు కసగా.

నుబ్బయ్య అప్పుయింగా నరసయ్య భుజంమీద చేయివేసి, “పిచ్చివాడా! నా దగ్గిర ఉద్యోగం గొప్పదా? రాజంత వాడి కొలువులో ఉద్యోగం గొప్పదా? చంద్రం తెలివిటేటలూ, చురుకుదనం చూసే, నేనానాడు వాడు భవిష్యత్తులో నష్టపోకూడదని, నా ఉత్తుక్కి నష్టం గురించి అంత నమ్మడినట్టు మార్కూడాను,” అన్నాడు.

—యస్. లక్ష్మివిద్య

అచ్ఛిరాని దివ్యశక్తులు

సీతయ్య అనేవాడికి తల్లిదండ్రులు లేరు. అస్త్రిపాస్తులు అసలే లేపు. మనమి దృఢ మైన శరీరంతోబాగా కండలుతఱిగినిపనైనా చేయగలనవ్వట్టుంటాడు. కానీ బాగా మొహమాటస్తును కావడంచేత, ఆ ఊళ్ళో వాడిచేత ఊరికే పని చేయించుకునేవారే ఎక్కువ. అందువల్ల ఎంత కష్టపడి పని చేసినా. శ్రేమతు తగ్గ ఘలితం మాత్రం పొందలేక ఎలాగో రోజులు వెళ్ళుబమ్మ తున్నాడు.

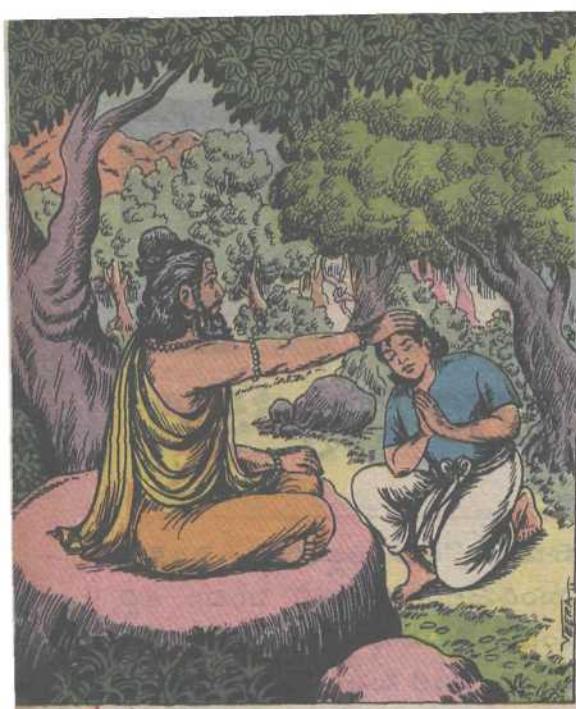
మిగతా విషయాలెలాగున్నా, రూపానికి నవమ స్నేధుడి లా వుంటాడు సీతయ్య. ఆ ఊళ్ళోనే వుంటున్న పుల్లయ్య కూతురు రమ, వాణ్ణి చూసి ప్రేమించింది. ఒక రోజున ఆ సంగతి వాడితో చెప్పి, తనను పెళ్ళి చేసుకోమన్నది.

సీతయ్య తనకు తెలిసినవారిని ఆ విషయంగా సలహా అడిగాడు. అందరూ

కూడా, “రమ అల్లరిపిల్ల. పెంకెది. మొండిఘటం. అది కని పెంచిన తల్లి దండ్రులనే నానా విధాలుగానూ వేధి ప్రున్నది. అసలే నువ్వు మహా మొహమాట ప్రుడివి. దాన్ని పెళ్ళి చేసుకుంటే, నీ బ్రతుకు నరకమపుతుంది,” అని భయ పెట్టారు.

దాంతే సీతయ్య ఆ ఆలోచన మాను తున్నాడు.

అయితే ఒక రోజున రమ తండ్రి పుల్లయ్య, సీతయ్య ఇంటిపద్ధతు వచ్చి. “నా కూతురు నిన్ను తప్ప ఎవర్నీ పెళ్లి చేసుకోనంటున్నది. నువ్వేమో బోతిగా చేతకాని వాడివి. దానికి ఎన్నో కోరకలు ఉన్నాయి. ఆ కోరికలను నువ్వు తిర్చు లేవు. నేను నికంటే మంచి సంబంధం దానికి తేగలను. కానీ, నువ్విక్కడుండగా, అది వేరే సంబంధానికి ఒప్పు

కేదు. కాబట్టి నా మీద దయుంచి కొంత
కాలంపాటు, ఈ ఉరు వదిలి వెళ్లిరా!''
అన్నాడు.

సరేనని సీతయ్య అ ప్పటిక ప్పుడే
ఉరోదిలి అడవిదారి పట్టాడు. అక్కడ
వాడికి సాధువెకడు కనిపించాడు.
వాడాయన కాళ్ళకు ప్రొక్కి తనగోడు
చెప్పుకున్నాడు. సాధువు వాడిని తన వెంట
రష్టున్నాడు.

సీతయ్య, సాధువుతో కలిసి వెళ్లి
రెండు వారాలపాటు ఆయనను సేవించు
కున్నాడు. సాధువు వాడి చేత నీళ్ళు
మోయించాడు. వంట చెయించాడు.
వట్టు పర్టించుకున్నాడు.

ఆలా రెండు వారాలు గడిచాక, ''నేను
కాళీ వెళ్ళాలి. నువ్వు మరిక సాధువును
చూసుకో!'' అన్నాడు సాధువు.

సీతయ్య సరేనని వెళ్లిపోతూంటే,
సాధువు వాణి చూసి జాలిపడి, ''నువ్వు
నిజంగానే మొ హ మా ట స్టు డి వి. ఇలా
పుంటే సాచిమనుషులు నిన్ను మోన
గిస్తారు. నేను నీకు కొన్ని దివ్యశక్తి
లిస్తాను. వాటిని నీకోసం కాక ఇతరుల
సేవకుపయోగించినప్పుడే ఆవి ఆక్కరకు
పస్తాయి. నువ్వు యజమానిగా భావించిన
వారేం చెప్పినా నువ్వు చేయగల్లుతావు.''
అని వాడి సెత్తిమీద చెయ్యిపెట్టి, ఏదో
మంత్రాంగాల చేసి ఆక్కడినుంచి
వెళ్లిపోయాడు.

అప్పుడు సీతయ్య తిరుగుప్రయాణమై,
మార్గమధ్యంలోని ఒక ఊళ్ళోళ్ళు ఒక గృహపాష్టు
జంబిముందాగి, తనకేదైనా పని జపించ
మని అడిగాడు.

ఆ గృహపాష్టు చిరాగా, ''నువ్వేం చెయ్య
గలవు? నా జంటి పెరట్లో నీటికొలను
పుంది, అందులోని నీళ్ళన్నీ తాగివేయ
గలవా?'' అన్నాడు.

సీతయ్య వినయంగా తలాపి, తిన్నగా
గృహపాష్టు జంటి పెరట్లోక వెళ్లి నీటి
కొలనులోని నీటినంతా ఒక్క గుక్కలో
తాగిశాడు.

గృహప్రస్తు రవంత కూడా ఆశ్చర్యపడ కుండా కొలనులోకి తొంగిచూసి, అట్టదు గున థగథగా మెరుపున్న వజ్రకంకణాన్ని గుర్తించి, “పాపం, మా పాత పనివాడు కంకణం కొలనులో పడిపోయిందంటే నమ్మకుండా పనిలోంచి తీసేసి పంపించేకాం. అలాంటి నమ్మకస్తుడు మళ్ళీ మళ్ళీ దొరకడు. ఒక్క గుక్కలో ఇన్ని నిట్టు తాగగలిగిన వాడికి మా దగ్గర పనెందుకు? నేను మళ్ళీ వాడినే పనిలోకి తీసుకుంటాను,” అన్నాడు.

తన అదృష్టం బాగోలెదని సీతయ్య అక్కణ్ణించి బయలైరి, మరొకచోటుకు వెళ్ళి, బాగాభాగ్యవంతుడైనరమణయ్యను కలుసుకున్నాడు.

రమణయ్య పిసినారి. ఆయన సీతయ్య చేత ఇంటి పెరడంతా శుభ్రం చేయించాడు. ఇంటిలోపల బూజులన్నీ దులిపించాడు. ఎంత అసాధ్యమైన పని చెప్పినా, వాడు క్షణాల మీద చేయడం గమనించి, ఆయన ఒక ఉపాయం పన్నాడు. ఉపాయందరికి కట్టులు కొట్టడం, బట్టులుతకడం వక్కొరా పనులన్నీ ఆయన, సీతయ్యచేత చేయించి ఉబ్బు తను తీసుకునేవాడు. సీతయ్యకు మాత్రం చాల్చాలని తిండి పెట్టేవాడు.

సీతయ్య తనకు జీతం కావాలనీ, తిండి ఎక్కువగా పెట్టాలనీ ఎన్నోసార్లు రమణయ్యను కోరాడు. ఆయతె, ప్రతిసారీ రమణయ్య చిరునప్పునవ్వి. “నీలో ఎన్నో

శక్తులున్నాయి. అవి పుండి కూడా నువ్వు. నాకు సేవ చేస్తున్నావంటే, నువ్వు శాప గ్రస్తుడివి. శాపగ్రస్తుడి నెలా చూడాలో నేనలాగే చూస్తున్నాను. అదే నీకు మెలు చేస్తుంది !” అనేవాడు.

రఘుణయ్య ధీరణి చూసి సీతయ్య, తానక్కడ ఎంత కాలమున్నా ప్రయోజన ముండదని తిరిగి తన ఈరు వెళ్ళాడు. అర్కుడవాడుజరిగిందిపుల్లయ్యకుచెప్పాడు.

పుల్లయ్య ఎంతో సంతోషించి, “దివ్య శక్తులున్న నువ్వు, వాళ్ళకూ ఏళ్ళకూ సేవచెయ్యడమందుకు ? నా కూతుర్లు పెళ్ళిచేసుకుని, దాన్నే యజమానురాలిగా భావించి దాని కోరికలన్నీ తీఱ్చు. నువ్వు నుఖపడతావు. నేనూ ఇంకా గిప్పవాడ నపుతాను.” అన్నాడు.

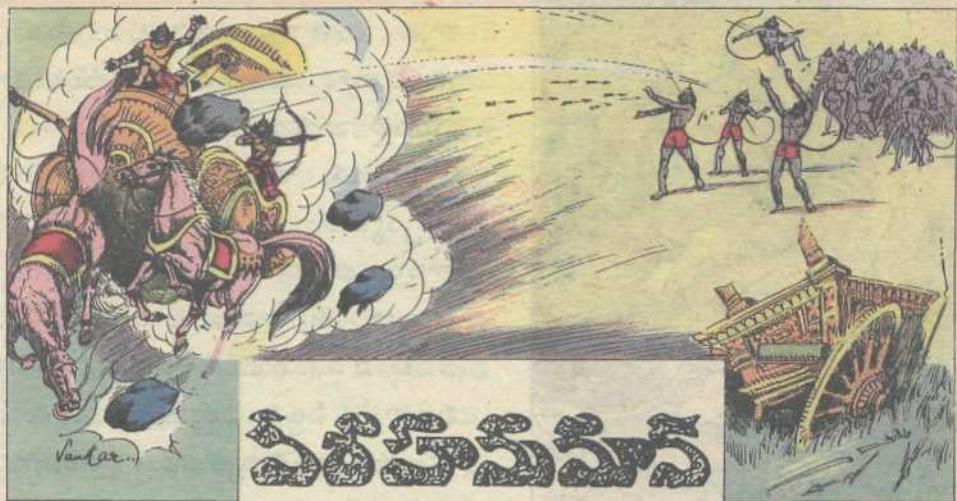
రఘుకూ, సీతయ్యకూ పెళ్ళయింది. సీతయ్య భార్యతో, “నువ్వు నా యజమాను రాలివి. నువ్వు నన్ను శాసించు. ఎంత అసాధ్యమైన పనయినా చేయగలను,” అన్నాడు.

రఘు సిగ్గుతో తల పంచుకుని, “నువ్వు నా భర్తవు. నువ్వే నన్ను శాసించాలి. నా మీద ప్రేమతో నువ్వు నాకేమిచ్చినా సంతోషమే ! కానీ నువ్వు ఒకరి కింద సేవకుడిగా శాక స్వతంత్రంగా జీవిస్తే. నేనెంతో సంతోషిస్తాను. నా తెలివితెట లతో నీకు ఎల్లవేళలా సహకరిస్తాను,” అన్నది.

భార్య తనను సేవకుడిగా శాక యజమానిగా భావించడంతో, సీతయ్య మనసులో గర్వం పుట్టింది. వాడా రోజు నుంచి మొహమాబూన్ని పదిలి కష్టపడి పనిచేస్తాక్రమంగా థనవంతుడ య్యాడు. భార్య సహకారం పల్ల వాడికి జీవితం స్వగ్రహించా పున్నది.

దివ్యశక్తులతో బానిసగా జీవించడం కంటే, స్వయం శక్తిని నమ్ముకుని స్వతంత్రంగా జీవించడంలోనే అనందమున్నదని అర్కమయ్యాక, సీతయ్య తను రఘును వివాహం చేసుకోవడం ఆలస్యం చేశానని బాధపడేవాడు.

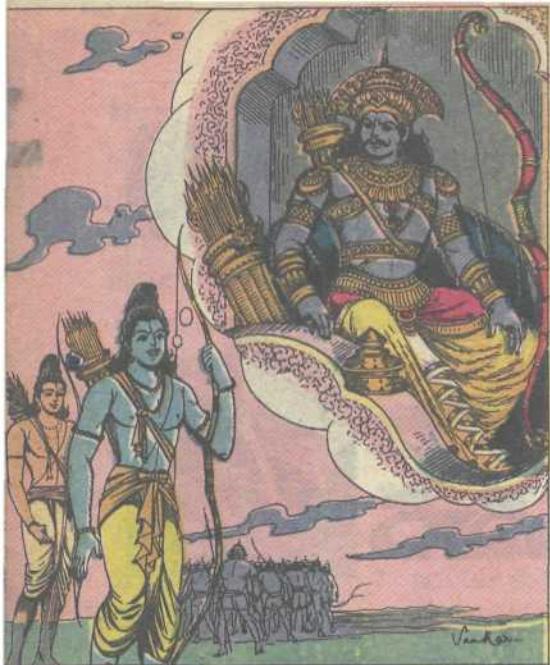
విశ్వానవివ

ఈ లోపల వానరవీరులు ప్రహస్తుణ్ణి ఎదుర్కొన్నారు. మరొకసారి వానరులూ, రాక్షసులూ అధికసంఖ్యలో పరస్పరం చంపు కున్నారు. ప్రహస్తుడి నలుగురు మంత్రులూ ఏజ్యం భించి వానరులను చంపసాగారు. అది చూసి ద్వైవిదుడు అనే వానరవీరుడు పెద్ద కొండరాయి ఏసిరి, నరాంత కుణ్ణి చంపాడు. అలాగే దుర్యుఖుడు అనే వానరవీరుడు సముస్కృతుణ్ణి, జాంబవంతుడు మహానాదుణ్ణి, తారుడు కుంభమునుణ్ణి చంపారు. ప్రహస్తుడి మంత్రులు సలుగురూ చచ్చారు.

ఈ సంగతి కళ్ఱారా చూసిన ప్రహస్తుడు అమితమైన క్రోధంతో వానరసేనను

భయంకరంగా చెండాడసాగాడు. అప్పుడు ప్రహస్తుణ్ణి నీలుడు ఎదిరించాడు. ప్రహస్తుడు బాణాలతోనూ, నీలుడు చెట్లతోనూ యుద్ధం చేశారు. బాణాలు తన శరీరాన్ని ఎంత దారుణంగా హింసిస్తున్నాయి. నీలుడు ప్రహస్తుడి రథపుగురాలను చంపి, ప్రహస్తుడి ధనుస్సు పట్టుకుని విరచేశాడు. చివరకు ప్రహస్తుడూ, నీలుడూ మల్లయుద్ధానికి దిగారు. ఆ యుద్ధంలో నీలుడు ప్రహస్తుడి తలను శిలతో వగల గొట్టాడు. రాక్షసులు ఏదుహూ లంకకు పోయారు.

వాళ్ళు వెళ్ళి రావణుడితో ప్రహస్తుడు చవ్వినట్టు చెప్పేసరికి రావణుడికి కోపం వచ్చింది. అతను తానే స్వయంగా

యుద్ధానికి పోవటానికి నిశ్చయం చుక్కన్నాడు. అతను ఉత్తరమాశ్వాలు హూనిన్నన తన రథం ఎక్కు బయలుదేరాడు.

అతను సగరం దాటి వచ్చేసరికి, రాళ్ళా, చెట్లూ చేతపట్టిన వానరుల సేనక నిపించింది. రావణుడు యుద్ధానికి పస్తూండటం చూసి, రాముడు విభీషణుడితో, "అమహాసేనలో రకరకాల ధ్వజాలతో వచ్చేవారు ఎవరు?" అన్నాడు.

విభీషణుడు రాముడికి ఒక్కప్పుక్కరిని విడివిడిగా చెప్పాడు. వారిలో రావణుడి కొడుకు అకంపనుడు అనేవాడు ఒకడు ఉన్నాడు. ఇంద్రజిత్తు ఉన్నాడు; అతికాయుడూ, మహేశవరుడూ అనేవాళ్ళు

న్నారు. ఇంకా రావణుడి వెంట పిశాచుడూ, త్రిశురుడూ, కుంభుడూ, నికుంభుడూ మొదలైనవారున్నారు.

రాముడు రావణుడి తేజస్సు చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. అలాటి తేజస్సు దేవదానపులలో ఎవరికి ఉండడనిపించింది. అయినా, ఈ రావణుడు ఇప్పుడు తన ఎదటి పడినందుకు రాముడు సంతోషించాడు; సీతను ఎత్తుకుపోయినందుకు ఇప్పుడు పగ తీర్చుకోవచ్చు! అందుకని రాముడు లక్ష్మిణుడితో సహా యుద్ధం చెయ్యటానికి సిద్ధంగా నిలబడ్డాడు.

వానరసేనను కలత పెదుతూ వచ్చే రావణుణ్ణి సుగ్రీవుడు ఎదిరించాడు. రావణుడు సుగ్రీవుణ్ణి ఒక్క బాణంతో మూర్ఖపోగొట్టాడు. రాక్షసులు సింహానాదాలు చేశారు.

అది చూసి గవాళుడూ, గవయుడూ, బుయఘుడూ, జ్యోతిర్మలుభుడూ, సఘుడూ అనే వానర వీరులు శరీరాలు పెంచి, కొండరాళ్ళతో రావణుడి మీదికి వచ్చారు. రావణుడు అందరినీ బాణాలతో కొట్టాడు. వానరవీరులు బెదిరి, రాముణ్ణి శరణు జొచ్చారు.

రావణుడు వానర సేనను నిర్మాలిస్తూండటం చూసి, రాముడు వానరరక్షణకు బయలుదేరాడు. అది చూసి

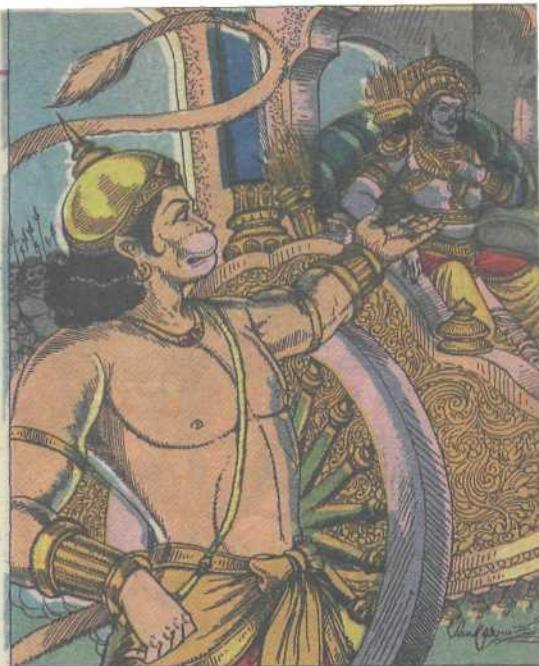
లక్ష్మణుడు, రావణుణ్ణి చంపే అవకాశం తనకు జయ్యమని రాముణ్ణి ప్రార్థించాడు. లక్ష్మణుణ్ణి మెలకువగా ఉండమని హెచ్చరించి, రాముడు ఆతనికి అనుమతి ఇచ్చాడు.

లక్ష్మణుడు రావణుణ్ణి ఎదుర్కొన్నాడు. అది చూసి హనుమంతుడు ముందుగా తానే రావణుడి ముందుకు వెళ్లి, కుడి చెయ్యి ఎత్తి, "సుప్యు దేవ, దానవ, గంధర్వ, యక్, రాజులను జయించావు నిజమే గాని, నీకు వానరుల మూలాన అపాయం ఉన్నది. ఈ నా చేత్తే నిన్న చంపబోతున్నాను," అన్నాడు.

ఈ మాటకు రావణుడు మండిపడి, "హనుమంతుడా, నిర్వయంగా నన్ను కొట్టు, ఒక కోతి రావణుణ్ణి కొట్టిందన్న శాశ్వతకీర్తినీకు దక్కుతుంది. ఆతరవాత నేను నిన్ను చంపిపారేస్తాను," అన్నాడు.

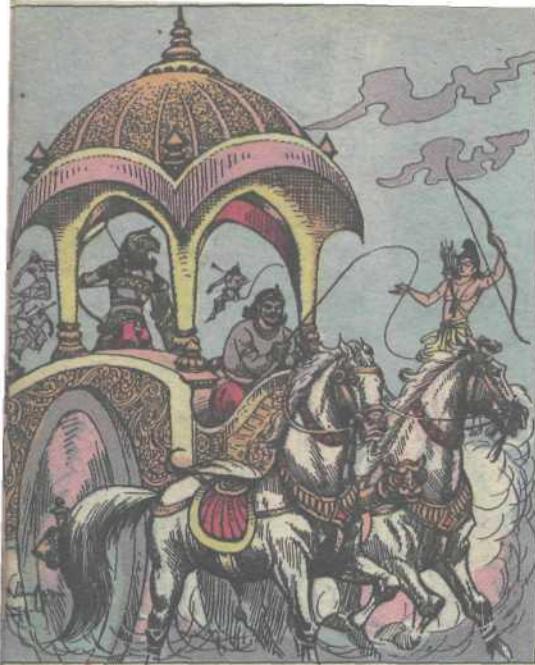
"జ్ఞాపకం తెచ్చుకో, నీ కొ డుకు అటుడు నా దెబ్బకే చవ్వాడు," అన్నాడు హనుమంతుడు.

రావణుడు హనుమంతుడ్ని రొమ్ము మీద తన చేత్తే చరచాడు. ఆ దెబ్బకు చలించిన హనుమంతుడు, కోపంతో రావణుడి రొమ్ము మీద బలంగా అరచేత్తే కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు రావణుడు, భూకంపానికి పర్వతం లాగా, ఉగి

పోయాడు. అది చూసి వానరులు కోలా హలంగా హర్షధ్వనాలు చేశారు. రావణుడు హనుమంతుడి పరాక్రమాన్ని ప్రశంసించాడు. కాని హనుమంతుడు, "రావణా, నా పరాక్రమం కాల్పనా? నా దెబ్బతిని కూడా నువ్వింకా బతికే ఉన్నావే! ఇంకొక్కుసారి నువ్వు నన్ను కొట్టు. ఆ తరవాత నేను నిన్ను పిడికటి పోటుతో యమలోకానికి పంపేస్తాను," అన్నాడు.

కోపం వచ్చి రావణుడు తన పిడికిలతే హనుమంతుడి రొమ్ములో పాడిచాడు. హనుమంతుడు ఆ దెబ్బకు దిమ్మరపోయాడు. హనుమంతుడు తెప్పరిల్లి.

తనను మళ్ళీ పాడిచేలోగా రావణుడు నీలుడి పైకి యుద్ధానికి వెళ్ళాడు.

వానర సేనానాయకు త్రైన నీలుడు రావణుడి బాణాల తాకిడికి బాగా వేచ్చి, రావణుడి పైన ఒక కొండశిఖరం విసి రాడు. ఈ లోపల తెప్పరిల్లిన హను మంతుడు రావణుడి వద్దకు వచ్చి, "జంకొకడితే యుద్ధం చేస్తున్నావు గనక బతెకపోయావు!" అన్నాడు.

రావణుడు తన మీదికి వచ్చే కొండ శిఖరాన్ని బాణాలతే ముక్కలుముక్కలు చేసేశాడు. తరవాత అతను నీలుణ్ణి ఆగ్నేయాప్రంతే మూర్ఖపోగట్టి, లక్ష్మణుడి మీదికి వెళ్ళాడు.

"రాక్షసరాజు, ఈ వానరుల తే ఎందుకు యుద్ధం చేస్తున్నావు? నాతే చెయ్యి," అన్నాడు లక్ష్మణుడు.

"లక్ష్మణ, నీకు ఆయువుమూడి నా ఎదటపడ్డావు. ఇప్పుడే నిన్ను యమవురానికి పంపుతాను," అన్నాడు రావణుడు.

"పాపాత్ముడా, అత్మస్తుతి చేసుకోకు. నీ శక్తి, బలమూ, పరాక్రమమూ నాకు బాగా తెలుసు. నేను యుద్ధానికి సిద్ధం గానే ఉన్నాను." అన్నాడు లక్ష్మణుడు.

రావణుడు ఆగ్రహించి లక్ష్మణుడి పైన బాణాలు వేశాడు. లక్ష్మణుడు వాటిని దారిలోనే ఖండించాడు. ఇద్దరూ ఒకరి వైకరు బాణాలతే కొట్టు కున్నారు. మధ్యలో లక్ష్మణుడు మూర్ఖపోయాడు. అది చూసి రావణుడు ముందుకు వచ్చి లక్ష్మణుణ్ణి పట్టుకుని ఎత్తుబోయాడు. అంతలో హనుమంతుడు వచ్చి రావణుడి రొమ్ములో తనపిడికిలితేబలంగాకొట్టాడు. అ దెబ్బకు రావణుడు బోర్లపడిపోయి, వేటా, కళ్ళా, చెపులా రక్తం కక్కాడు.

అది చూసి హనుమంతుడు, మూర్ఖులో ఉన్న లక్ష్మణుణ్ణి తన చేతులలో ఎత్తు కుని, రాముడి వద్దకు తీసుకుపోయాడు. కొద్దినేపటికి లక్ష్మణుడికి, రావణుడికి కూడా స్పృహ తెలిసింది. రావణుడు మళ్ళీ యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డాడు.

ఆప్సుడు రాముడు రావళుడి మీదికి యుద్ధానికి వచ్చారు. అది చూసి హను మంతుడు రాముడితో, “ రావళుడితో యుద్ధం చెయ్యటానికి నువ్వు నా మీద ఎక్కు కూర్చు.” అన్నాడు.

రాముడు అలాగే చేశాడు. అతను హనుమంతుడి భుజం మీద ఎక్కు. రథం మీద ఉన్న రావళుడితో యుద్ధానికి వెళ్ళాడు.

రావళుడు తీవ్రమైన బాణాలను రాముడికి వాహనమైన హనుమంతుడిపై ప్రయోగించాడు. ఆ బాణాల మూలంగా హనుమంతుడితేజస్సుమరింతపోచ్చింది.

అయితే, రాముడికి చాలా రోషం వచ్చింది. అతను రావళుడి రథచక్రాలనూ, గుర్రాలనూ, ధ్వజాస్నీ, గొదుగునూ, సారథినీ, అయుధాలనూ తన బాణాలతో కొట్టి రావళుడి రోమ్యులో నాటుకు నేటుట్టు బాణం వేశాడు. ఆ దెబ్బకు తట్టుకోలేక రావళుడు చేతిలో థసుస్సును జారి విడిచి, మూర్ఖపోయాడు.

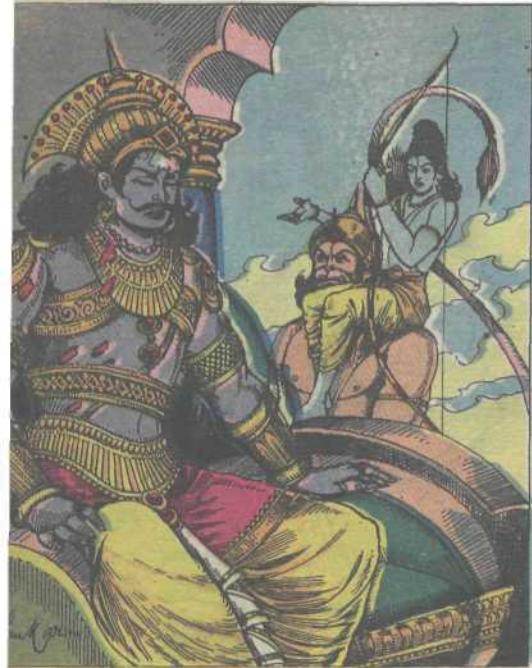
రాముడు ఒక ఆర్ద్రచంద్రాకారం గల బాణంతో రావళుడి కిరీటం ఖండించి, రావళుడితో, “చాలా మంది వీరులను చంపి, అలసిపోయి ఉన్నావు. ఇప్పుడు నెన్ను చంపను. నువ్వు వెళ్ళి, విక్రాంతి తీసుకుని, మళ్ళీ యుద్ధస్నేధుడనై

రావటానికి అనుమతి ఇస్తున్నాను. వెళ్ళు.” అన్నాడు.

ఈ మాటలు అనిపించుకున్నందుకు సిగ్గుపడుతూ రావళుడు, చేసేదిలేక, లంకలోక వెళ్ళిపోయాడు. తరవాత రామ లక్ష్మణులు యుద్ధంలో గాయపడిన వానరులకు సేవలుచేశారు.

లంకకు తిరిగి పోయిన రావళుడు రాముడి బాణాలను తలుచుకుని భయ పడి, తన అనువరులతో, “ఇంద్రుడికి తీసిపోని నెను మనిషి చేతిలో ఉడాను! నెను చేసిన గాప్ప తపస్సంతా బూడిదలో పోసిన పన్నిరే అయింది గదా! నాకు మనిషివల్ల భయం ఉంటుందని పూర్వం

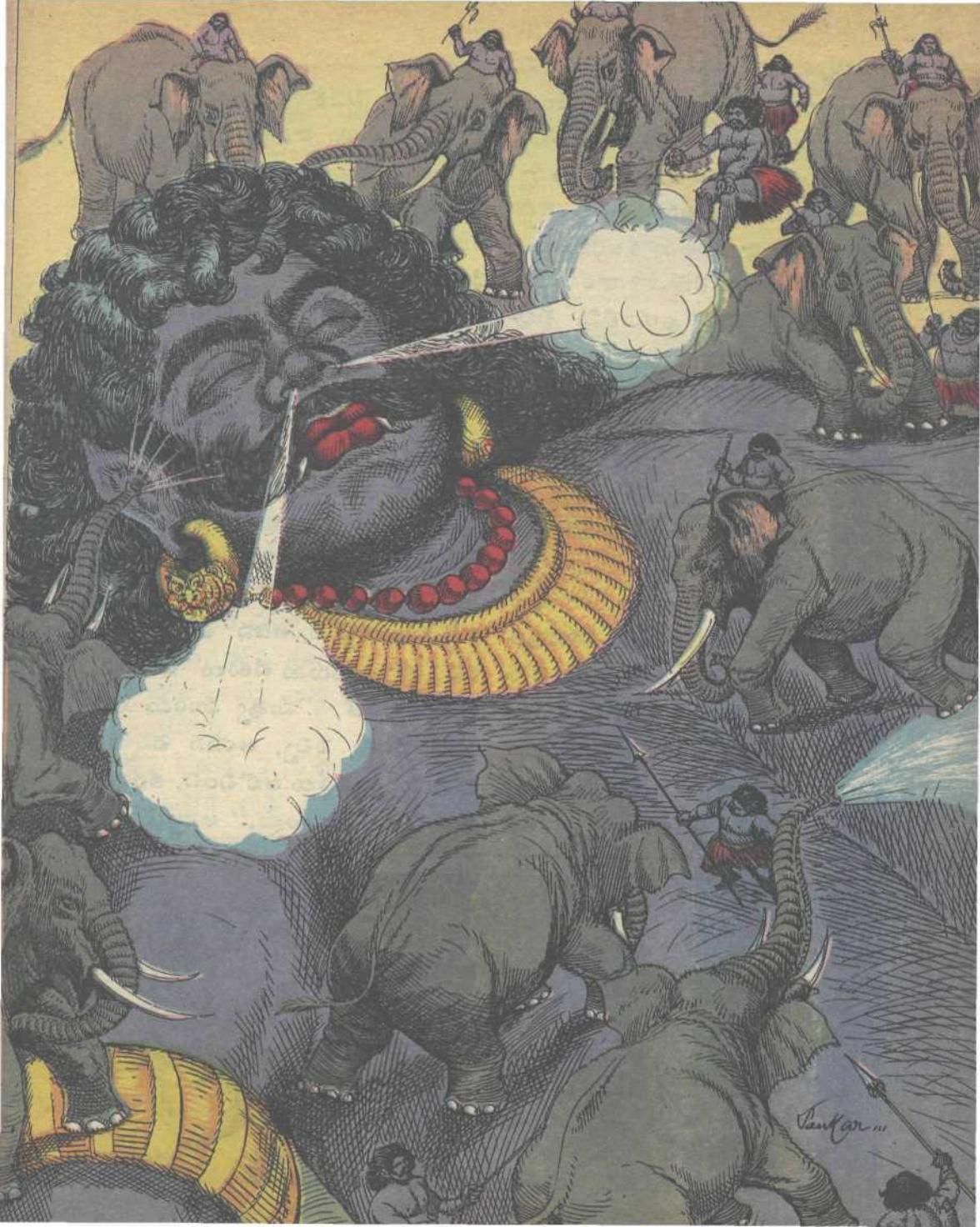
బ్రహ్మ చెప్పిన మాట ఇప్పుడు నిజ మయింది. మనిషివల్ల చావు రాకుండా నేను బ్రహ్మను వరం కోరలేదు. రాక్షసులారా, ఈ కారణం వల్ల మీరు మరింత శ్రద్ధగా శత్రువంచరం చెయ్యాలి. నగ దాన్ని మరింత బాగా కాపాడాలి. మీలో కొందరు పోయి కుంభకర్ణుణ్ణి నిద్ర లేపంది," అన్నాడు.

కుంభకర్ణుడు యుద్ధం ప్రారంభం తావ టానికి తెమ్మిది రోజులు ముందుగా నిద్ర పోయాడు. అతను నిద్రలేచి, యుద్ధానికి వెళ్లి, రాములక్కణులను చంపేస్తాడని రావణుడి నమ్మకం. ఎందుకంటే కుంభకర్ణుడికి ఎవరూ కాపాలు ఇయ్యాలేదు.

రావణుడి ఆజ్ఞ పొంది రాక్షసులు గంధమూ, పూలమాలలూ, ఆపార పదార్థాలూ తీసుకుని కుంభకర్ణుడి ఇంటికి వెళ్లారు. ఆఇల్లు చాలా పెద్దది. రాక్షసులు లోపలికి వెళ్లాటం చాలా కష్టమయింది. ఎందుకంటే, కుంభకర్ణుడు ఊపెరి విడిచి నప్పుడల్లా ఆ గాలి రాక్షసులను వెనకుత్రై తే సేసింది.

అద్దంగా పడిపోయిన పర్వతం లాగా కుంభకర్ణుడు పడుకుని గాఢమైన నిద్రలో ఉన్నాడు. అతన్ని లేపటం అసాధ్యం. అలాటి అసాధ్యమైన పనికి రాక్షసులు పూనుకుని, మొట్టమొదట అతని ముందు మాంసం రాశిగా పోశారు, మద్యపు బాన లుంచారు. అతని శరీరమంతా చందనం పూశారు, అతని శరీరాన్ని పూలమాలలతో కప్పారు. తరవాత వాళ్ళు శంఖాలు ఉడారు, దొమ్మీగా అరిచారు, కుంభకర్ణుణ్ణి కొట్టారు. అటూ ఇటూ కదిలించారు, భేరిలు మోగించారు. అయినా, కుంభకర్ణుడు లేవలేదు.

రాక్షసులు గదలూ, రోకళ్ళా, గుదియలూ తీసుకుని కుంభకర్ణుణ్ణి చచ్చేట్టు కొట్టారు. అందువల్ల కూడా ప్రయోజనం లేకపోయింది. రాక్షసులు కుంభకర్ణుడి మీదికి గుప్రాలనూ, ఒంటెలనూ, గాదిదలనూ, ఏనుగులనూ తోలారు.

చెట్టుచివరకు ఎలాగైతేనేం కుంభ కర్ణుడు మేలుకున్నాడు. లెస్ట్రానే అతనికి ఆకలివేసింది. అతను తన ఎదట ఉన్న అపారపు రాశులను తని, బాసల కొద్ది మయ్యం తాగి, రాక్షసులను కలయజూసి, “మీరు నన్నెందుకు లేపారు? రావళుడికి కైమమేగదా? ఇతర భయాలేమీ లేవు గదా?” అని అడిగాడు.

ఇసి ఏదో ముంచుకురావటం చేతనే రాక్షసులు తనను నిద్రలేపారని కుంభ కర్ణుడు గ్రహించాడు.

రావళుడి మంత్రి యూపాక్షుడు కుంభ కర్ణుడిప్రక్షుకుజలాసమాధానం చెప్పాడు:

“కుంభకర్ణుడా, మనకు పూర్వం ఏ దేవతలవల్లా, దైత్యులవల్లా, దానపుల వల్లా కలగని భయం ఇప్పుడు మానపుల వల్ల కలుగుతున్నది. కొండలంతే సి వానరులు లంకను ముట్టడించారు. సీతను ఎత్తుకొచ్చినందుకు అలిగి, రాముడు పెద్ద భయం కలిగిస్తున్నాడు. ముందు ఒక్క వానరుడు లంక అంతా కాల్పి, అట

కుమారుణ్ణి సేనతే సపా చంపేళాడు. ఇప్పుడు రాముడు రావళుణ్ణి యుద్ధంలో కొట్టి, చచ్చాడనుకుని వదిలి పెట్టాడు. రావళుణ్ణి దేవతలూ, దైత్య, దానపులు చెయ్యలేకపోయిన పనిని ఈ రాముడు చేశాడు.”

తన అన్న యుద్ధంలో ఓడాడన్న మాట వినగానే కుంభకర్ణుడు కోపంగా యూపాక్షు దితే ఇలా అన్నాడు:

“నే నిప్పుడే వెళ్ళి వానరసేననూ, రాములక్ష్మణులనూ చంపేసి, తరవాత రావళుణ్ణి చూస్తాను. వానరుల రక్త మాంసాలు రాక్షసులచేత తినిపించి, రాములక్ష్మణుల రక్తాన్ని నేనే తాగుతాను.”

కోపంతే ఒళ్ళు తెలియకుండా గర్వం కొద్ది కుంభకర్ణుడు ఆడిన ఈ మాటలు విని, మహేశాదరుడు చేతులు జోడించి, కుంభకర్ణుడితే. “నువ్వు ముందు రావళుడి వద్దకు వచ్చి, అయిన చెప్పనది విని, మంచి చెద్దులు ఆలోచించి, తరవాత శత్రువులను జయించు,” అన్నాడు.

వెప్రిబాగులవాడు

ఒక గ్రామంలో ఒక విధవరాలికి ఒక్కడి కొడుకుండేవాడు. కానీ వాడు వెప్రిబాగుల వాడు. వాడికి ఒంట్లు కూడా సరిగా రాపు. దుకాణానికి వెళ్ళి రూపాయి మార్చితే దుకాణాదారిచ్చిన చిల్లర డబ్బులు సరిగా ఉన్నాయో లేవే కూడా వాడు కనుక్కొల్పే పోయేవాడు. ఈ సాగంతి బాగా గుర్తించిన దుకాణాల వాళ్ళు వాళ్ళి తరుచు మోస గిస్తూండేవారు.

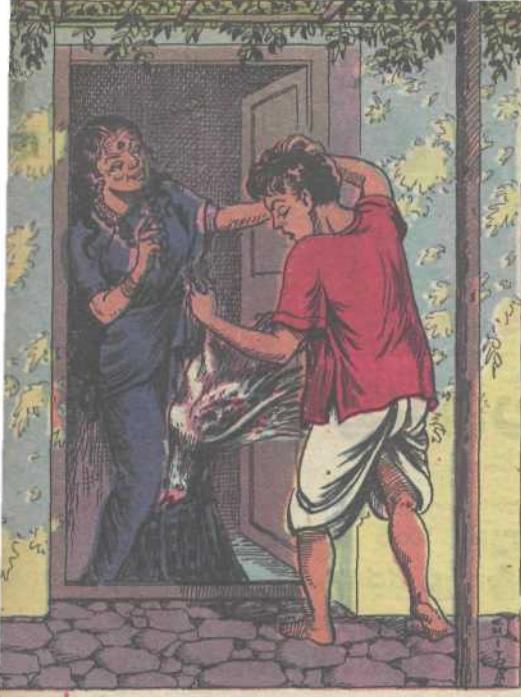
తన కొడుకు వెప్రిబాగులవాడను కారణం చేత వాడి తల్లి వాళ్ళి కంటిని రెప్పలాగా కాపాడుతూ, మూడు పూటలా శ్రద్ధగా తిండి పెడుతూ, ఎంతో ప్రేమగా ఉండేది. కానీ వాడే తన తెలిపే తక్కువ తనాన్ని తలుచుకుని దిగులుపడేవాడు.

“నా కింకా కొంచెం మెదడుంటే బాగుండేదమ్మా! మెదడు లెనందుపల్ల నేను నీకు కొంచెమైనా పనికరకుండా

ఉన్నాను. మన ఇద్దరి భారమూ నువ్వు మోన్నున్నాపు గద!” అనేవాడు కొడుకు.

“అందరూ తెలివిగలవాళ్ళు ఉంటారా, నాయునా? నీకు దెవుడు తెలివితేట లివ్వక పోతెనేం? మంచితనం ఇచ్చాడు, ఇద్దరికి సరిపడే కండపుష్టి ఇచ్చాడు. నువ్వు చెయ్యు గల శ్రమ ఇంకెవరు చెయ్యగలరు?” అని విధవరాలు వాళ్ళి సముదాయించేది.

కానీ ఈ విధవైన మాటలు వాడికి నచ్చక, “నేను తెలివిగలవాళ్ళియే దెలా గమ్మా?” అని పదెపదె తల్లిని వెధించ సాగాడు. వాడి బాధపడలేక తల్లి, “మిట్ట మీద ఉండే మంత్రాల మరిదెమ్మును అడిగి కొంచెం తెలివితేటలు తెచ్చుకో!” అని సలహా ఇచ్చింది. ఆ మాట నమ్మి మంత్రాల మరిదెమ్ము దగ్గరికి వాడు పరిగెత్తుకు వెళ్ళాడు. మరిదెమ్ము పొయ్యి దగ్గర కూచుని వంట చేసుకుంటున్నది.

"మరిడమ్మతా, నాకు కాస్త తలివితెట రిప్పిస్తావా? బొత్తిగా మందమతినైపాయి మా అమ్మకు సహయం చెయ్యిలేకుండా ఉన్నాను! మతిలేనివాళ్ళకి నువ్వు తెలివి తెట లివ్యగలవని మా అమ్మ చెప్పి పంపింది," అన్నాడు వెప్రి బాగులవాడు, ఎంతో దినంగా.

మంత్రాల మరిడమ్మ వాడి కేసి ఒక పారి ఎగాదిగా చూసి, "అన్నిటికన్న నీకు ఎక్కువ ఇష్టమైనది పట్టుకు రా. అ తరవాత నీకు తలివితెటలు ఇచ్చే విషయం చూస్తాను," అన్నది.

వెప్రిబాగులవాడు ఇంటికి వెళ్ళి తల్లితో మరిడమ్మ అన్నమాట చెప్పి, "నాకన్నిటి

కన్న ఎక్కువ ఇష్టమైన దేహిటమ్మా?" అని అడిగాడు.

"కోడిమాంసం రా, నాయనా. రేపాక కోడిని పట్టుకు వెళ్ళి, మరిడమ్మ దగ్గిర తలివితెటలు తెచ్చుకో," అన్నది తల్లి.

మర్మాడు వాడు ఒక కోడిని తీసుకుని ఉత్సాహంగా మరిడమ్మ వద్దకు వెళ్ళి, "నాకు అన్నిటికన్న ఇష్టమైనది తెచ్చ నత్తా!" అన్నాడు.

"ఆ మాట నిజమో, కాదో తెల్పుకో వాలి. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పు. కాళ్ళు లేకుండా పరిగెత్తెదది?" అని మంత్రాల మరిడమ్మ వెప్రిబాగులవాణి అడిగింది. చాలాసేపు బుర్ర గోకులైని. తనకు తలియదన్నాడు వాడు.

"అయితే నువ్వు నీకు ఎక్కువ ఇష్టమైనది తేలేదు. వెళ్ళి ఇంకోసారి రా; నీకు అన్నిటికన్న ఇష్టమైనది వెంట తీసుకు రా!" అని మరిడమ్మ వాణి పంపేసింది.

వాడు ఇంటికి తీరిగివౚ్చి సంకల్లా వాడి తల్లి మంచాన పడి ఉన్నది. చాలా మంది చేరి చికిత్స చేయిన్న న్నారు. ఏమిటని అడిగితే ఆమె ఉన్నట్టుండి పక్క వాతంతో పడిపోయిందని చెప్పారు. చికిత్స లేపి పని చెయ్యిలేదు. ఆమె కొడుకును దగ్గిరికి పెలచి, "ఇక నేను

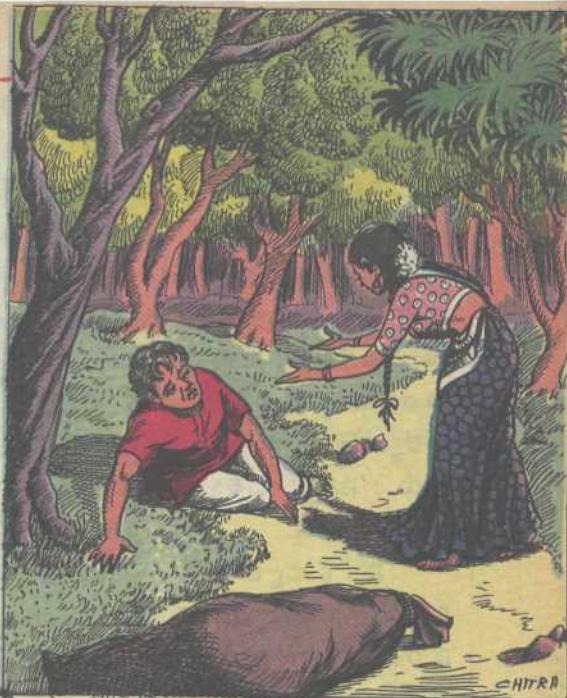
బతకను, నాయనా ! మరిడెమ్ము నీకు తెలివితేటి లచ్చింది గద ! ఇక నేను లేకపోయినా నీ మానాన నువ్వు జాగ్రత్తగా బతుకుతా పులే ! నే నిక నిశ్చింతగా ప్రాణాలు వదులుతాను." అని కన్న మూర్ఖుని సేసింది.

ఆ రాత్రంతా వాడు తల్లి కోసం కంటికి మంచికి ఏకధారగా ఏఱుస్తూ, "మా అమ్మ లేకుండా ఎట్లా బతకటం ? ఇక నన్ను ఎవరు కనుక్కుంటారు ? నా అవసరాలన్నీ ఎవరు తీరుస్తారు ?" అనుకున్నాడు. ఈ విధంగా అనుకోవటంలో వాడికి ఒక సంగతి తెలిసి వచ్చింది: తనకు ప్రపంచం లోకాల్లా ఇష్టమైనది తల్లి తప్ప మరేది ముహ్మాటికి లేదు !

అందుచేత వాడు తన తల్లి కళేబరాన్ని ఒక గోతంలో వేసుకుని మరిడెమ్ము దగ్గిరిక వచ్చి "అన్నిటి కన్నా ఇష్టమైనదాన్ని తెచ్చాను; నాకు తెలివితేటలి య్యా, మరిడెమ్ముత్తా." అని అడిగాడు.

"ఆ మాట నిజమో కాదో తెల్పుకో వాలి. ఈ ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పి : బంగారం కాకుండానే బంగారం కన్న కాంతిగా మెరిసేదేది ?" అని మరిడెమ్ము వెప్రి బాగులవాట్లి అడిగింది.

వెప్రిబాగులవాడు చాలా ఆ లోచించి తనకు తెలియదన్నాడు. అయితే వచ్చి

పోయి మరొకసారి రమ్మనీ, వచ్చేటప్పాడు వాడికి ఎక్కువగా ఇష్టమైనదాన్ని తెమ్మనీ మరిడెమ్ము అన్నది.

వెప్రిబాగులవాడు తల్లిని సంచీతోబాటు భుజాన వేసుకుని ఇంటి దారి పట్టాడు. అయితే, వాడు మధ్య దారిలోనే ఒకచోట చతుకిలబడి తన దుస్థితి తలుచుకుని భోరున ఏడవసాగాడు.

"ఎందు కేడుస్తున్నావు ?" అని ఎవరో ప్రశ్నించటం విని వాడు తల ఎత్తి చూసే సరికి రాధ అనే పెల్ల కనిపించింది. వాడా మెతో తల్లి చచ్చిపోయి తను అసహయ స్తోత్రిలో ఉండటమూ, తనకు తెలివితేటి లచ్చి మంత్రాల మరిడెమ్ము అడిగిన

ప్రశ్నలకు తాను సమాధానా లివ్వోలేక పోవటమూ చెప్పాడు. ఆ ప్రశ్నలు విని రాథ నవ్వి. "కాళ్ళు లేకుండా పరిగెతేది నది, బంగారం కన్న బాగా మెరిసేది సూర్యుడు. అది కూడా తెలిదా? ని వంటి వాళ్ళి ఎవరో ఒకరు ఎప్పుడూ కనిపెట్టి ఉండవలిసిందే! నేనే నిన్ను కనిపెట్టి

ఉంటాను. తెలివితేటలు లేనివాళ్ళు భార్యలను బాగా చూస్తారని పెద్దలు చెబుతారు. నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటావా?" అని అడిగింది.

"నీ కథ్యంతరం లేకపోతే నా కిష్టమే," అన్నాడు వెప్రిబాగులవాడు. పంతేషంగా వాళ్ళిద్దరూ పెళ్ళుడారు. రాథ వాళ్ళి తల్లి కన్న బాగా కనిపెట్టి ఉంటున్నది.

వాడు కూడా రాథ చెప్పిన పనులు ఎంత బరువైనా చేసేస్తున్నాడు. ఇద్దరికి జంట బాగా కుదిరింది.

బకనాడు అకస్మాత్తుగా వెప్రిబాగుల వాడు ఒక సంగతితెలుసుకున్నాడు, తనకు

ప్రపంచంలో తన భార్యకన్న ఇష్టమైన దేది లేదు. అందుచేత వాడు వెంటనే రాథను వెంటబెట్టుకుని తిన్నగా మంత్రాల మరిడెమ్ము పద్దకు వెళ్ళి, "అత్తా, ఈసారి నిజంగా నా కిష్టమైన దాన్ని తెచ్చాను. ఇప్పుడైనా నాకు తెలివితేటలియ్యా," అన్నాడు.

"అలాగా? అయితే చెప్పు; కాళ్ళు లేకుండా పుట్టి, మొదట రెండు కాళ్ళు సంపాదించి, చివరకు నాలుగు కాళ్ళు తెచ్చుకునేది ఏది?" అని మరిడెమ్ము అడిగింది.

వెప్రిబాగులవాడు బుద్ర గోకోవటం చూసి రాథ వాడి చెవిలో, "కప్ప." అని రహస్యంగా చెప్పింది. "కప్ప!" అన్నాడు వెప్రిబాగులవాడు.

"ఫరవాలేదు. నీది మట్టిబుద్ర అయినా ని భార్యది తెలివైనబుద్రి. దాన్ని మీరిద్దరూ పంచుకుని సుఖంగా ఉండండి," అని మంత్రాల మరిడెమ్ము వాళ్ళిద్దరినీ దివించి పంపేసింది.

కొత్తవెద్యాడు

కొత్తగా వైద్యం ప్రారంభించిన చలపతి వద్దకు, అంటురోగి ఒకడు వచ్చాడు. వాడికి మందిచ్చి పంపాక చలపతి వఱక కదం ప్రారంభించాడు. అది గమనించిన చలపతి భార్య సుభద్ర కారణముడిగింది.

“జందాక వచ్చినవాడు అంటురోగి. వాడి జబ్బు నా కంటుకున్నదని భయంగా పుంది,” అన్నాడు చలపతి.

ఆ తర్వాత వాడు నేటమాట లేకుండా పడిపోయాడు. సుభద్ర భయపడి పరుగున వచ్చి. చలపతి మేనమా మ శ్రీపతిని పటుచుకు వచ్చింది. శ్రీపతి ఆ ఊళ్ళో పేరుమొసిన వైద్యాడు. అయిన వద్దనే చలపతి వైద్యం నేర్చుకున్నాడు.

శ్రీపతి వచ్చి చలపతినాడిని పరిశించి. “నాడి నికిపంలా కొట్టుకుంటున్నది. ఏదిలో అంటురోగ లక్షణాలేమీ లేవు. కానీ మనిషిలో వఱకుండంటే, వంట్లో

నుంచి చలిపుడుతున్నదన్నమాట. నేటమాట రావడం లేదంటే, మెదడుకేదే అయిందన్నమాట. ఏడికి శస్త్రచికిత్స చేసి మెదడును సరిచేయాలి! రెండు రోజుల పాటు ఏడికి కాకరకాయుకూర, కాకరకాయ పచ్చది, కాకరకాయ పులుసుతో భోజనం పెట్టు. మంచినీళ్ళకు బదులు కాకరకాయ రసం తాగడాని కిస్తాండు,” అన్నాడు.

జందుకు సరేనన్నది సుభద్ర. శ్రీపతి వెళ్ళిపోగానే ఆమె ఆ విధంగా వంట చేసి, భర్తను భోజనానికి పిలిచింది. సుభద్ర వండిన ఆ హారపద్మాలు చూస్తానే చలపతి మందిపడి, “మనిషన్న వాడు తినే వంటకాలేనా ఇవి! అనారోగ్యంతో వున్నవాడికి నేటికి హతపుగా చేసి పెట్టాలన్న ధ్యానలెదా నీతు?” అన్నాడు.

భర్త మాటలకు సుభద్ర బాధపడకుండా, “అహా, మీతు శస్త్రచికిత్స

అందుల్లి

లెకుండానే మాట వచ్చేసిందే । ఇలా జరగచ్చని మీ మామయ్య నాకు ముందే చెప్పాడు ॥” అన్నది సంతోషంగా.

చలపతిక అసలు విషయం అర్థ మయింది. తన కిష్ణం లేని పద్మాలను చూసే, మెదడు ప్రభావితమై శస్త్రచికిత్స ఆపసరం లెకుండానే సరి అపుతుందని మేనమామ భావించాడు. ఇది కూడా ఒక తరహ వైద్యమై వుండాలి!

ఇది తెలుసుకోగానే వాడు భార్యతే. “సువ్యవెంటనే లక్ష్మయ్య ఇంటికి వెళ్ళి, అసలు విషయం చెప్పుకుండా, ఆ మాట ఈ మాట మాట్లాడి, లక్ష్మయ్య భార్య నుంచి ఒక విషయం రాబట్టాలి. లక్ష్మయ్య

తండ్రి కేపద్మాలంటే సుతరాము ఇష్టం లేదో, నాకు వెంటనే తెలియాలి. ఎందు కంటే—లక్ష్మయ్య తండ్రికిలాంటి జబ్బు చేసే, నా పద్ధతు వచ్చాడు లక్ష్మయ్య. ఈ జబ్బుకు మందు తెలియదు. మామయ్య నదగడానికి అభిమానం ఆడ్డెచ్చిచ్చింది. అందు కని ఈ ఈపాయం పన్నాను,” అన్నాడు.

సుభద్ర భర్త తెలివిక మొచ్చుకుని లక్ష్మయ్య ఇంటికి బయలుదేరింది. దారిలో అమెకు శ్రీపతి ఎదురై మేనల్లుడి ఆరోగ్యం గురించి అడిగాడు. సుభద్ర అసలు విషయాన్నాయన పద్ధ దాచిపెట్టలేకపోయింది.

అది విని శ్రీపతి నవ్యి. “ఇలాంటి కారణమేదే వుండాలని నెననుకున్నాను. నిజం రాబట్టాలనే కాకరకాయ వైద్యం చెప్పాను. లక్ష్మయ్య తండ్రి కిలాంటి వైద్యం చేసే ఎలా? అది నిజమైన జబ్బు. దానికి వైద్యం వేరే వుంది. పద, ఇంటికి వెళ్లదాం!” అంటూ అమెను తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళి, మేనల్లుణ్ణి బాగా మంద లించి, “లక్ష్మయ్య ముందుగా, నా పద్ధతికి వచ్చాడు. నేను చాలా ఎక్కువ రబ్బిగాను. ఎందుకంటే—అప్పుడు వాడు నీ దగ్గిరకు వస్తాడని! అలాంటి వాడికి వైద్యం చేస్తే నీకూ పేరిస్తుందని! నీ కోసం నేనింత శ్రేమ పదుతూంటే, సువ్యవాదగిర అభిమానపడతావా?” అన్నాడు.

చలపతి తన తపోప్సుకుని, శ్రీపతి వద్ద ఆ జబ్బుకు వైద్యమెలా చేయాలో తెలుసుకున్నాడు. మేనమామ వెళ్లి పోగానే చలపతి మళ్ళీ వణకసాగాడు.

“మళ్ళీ ఇప్పుడెవరికేం వైద్యం చేయాలండి ?” అన్నది సుభద్ర.-

“నాకింకా వణుకుజబ్బు తగ్గలేదు. కొంత కాలంపాటు మంచం మీదనే వుండాలి. నేను లక్ష్మీయ్య తండ్రికి మందు పంపిస్తాను. కానీ మిగతా రోగు లెవర్సీ చూడను.” అన్నాడు చలపతి.

అప్పుడు సుభద్ర, “హరివేరు గంధం తీసి, తులసాకుల రసంతో కలపి ఇస్తాను. అది ఉదయం లెవగానే, రాత్రి పడుకో బోయే ముందూ తీసుకోండి. అప్పుడు మీరు అంటురోగులకు వైద్యం చేసినా ఏ ప్రమాదమూ వుండదు. అనవసరంగా భయపడి వృత్తిలోచెడ్డపేరు తెచ్చుకోకండి,” అన్నది.

చలపతి ఆశ్చర్యంగా, “నేను అంటురోగికి భయపడుతున్నానని, నీకెలా తెలుసు ?” అని అడిగాడు.

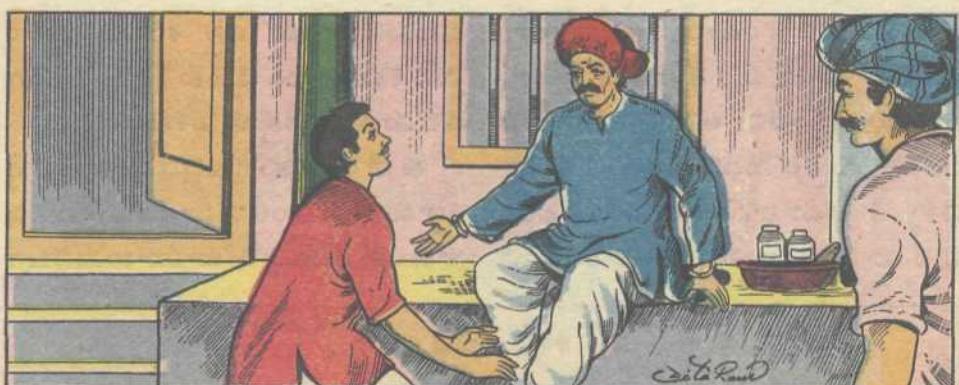
“వైద్యం ప్రారంభంచిన కాతలో అలానే వుంటుందిట. మీ మేనమామగారు చెప్పారు,” అన్నది సుభద్ర.

“ఒహో ! తనలా చేసి వుంటాడు. అందుకని అంతా తనకులాగే వుంటారను కుంటున్నాడు, మామయ్య,” అన్నాడు చలపతి ఉక్కోపంగా.

“అవునుట ! ఆయన అదీ చెప్పారు. మీకు కనుముక్కు తీరేకాదు, బుద్ధులోపూ మేనమామపోలికేనట !” అన్నది సుభద్ర.

చలపతి గతు క్కు మన్నాడు. తలి పుట్టిల్లు గురించి మేనమామకు చెప్పినట్లు. తను చేస్తున్నదేమిటి ? పరోక్షంగా మేనమామ నుంచి వైద్యరహస్యాలు తెలుసుకుని, తను ఆయనను మించిన వైద్యుడనిపించుకోవాలనుకోవడం, బుద్ధిగలవాడు చేసే పనేనా ?

వాడు మర్మాటి నుంచి తనకు తీరుబడి వున్నప్పుడ్లూ మేనమామకు శుశ్రావచేసి, త్వరలోనే వైద్యుడుగా మంచి పేరుతెచ్చుకున్నాడు.

కావాలిని

కొశ్చిరదేశంలో ఒక ప్రుదు ఒక సుక్కతై యుడికి ఒకే ఒక తుమ్మరై ఉండేది. అమె పేరు సీమంతిని. అమె అందగత్తి. తండ్రి చనిపోయాక ఆయన ఆస్తి ఆయిన వనాలూ, కోట్టా సీమంతినివి ఆయ్యాయి. అందుచేత ఆ ప్రాంతంలో గల కులినుతైన యువకులు అనేకమంది అమెను వివాహం చేసుకోవ బానికి ప్రయత్నించారు. వారిలో గణదేవు దనేవారు అమెను నిజంగా ప్రేమించారు. కాని సీమంతినికి వివాహం చేసుకునే ఆలోచన లేకపోయింది. అమె అందరిని నిరాకరించింది.

సీమంతినిని కొండలూ, అరబ్బాలూ, అందులో ఉండే వింతజంతువులూ, పత్తలూ ఆకర్షించేవి. అమె తరచుగా కాలి నడకనే, గుర్రం మీదనే అరబ్బాం కుండా వెళ్ళి, కొంతదూరాన ఉన్న గరుడిభిరం మీద కూర్చుని, ఆ ఎత్తు నుంచి కనిపించే

దృక్కాలన్నిటినీ చూసి ఆనందిస్తూ గంటలకు గంటలు గడిపేది.

ఈ విధంగా ప్రకృతిలో తీవ్రమైన సీమంతినికి కాపాలికశక్తులు సాధించాలన్న కోరిక ప్రకుమంగా కలిగింది. బేతాట్లపై వశం చేసుకుని, పరకాయ ప్రవేశమూ, కామరూపమూ, కామగమనమూ, ఇతరసిద్ధులూ సాధించదలచి అమె విచిత్రమైన పూజలూ, వింత ఆహారమూ, ఉపాసనలూ ప్రారంభించింది. ఒకొక్కక్రూసారి అమె చంగ్రదుడికిని నిశ్చలంగా చూసి, స్పృహ తప్పిపోయేది; ఏవేవే మూలికలతో కపాయాలు చేసుకుని తాగేది; తన శరీరాన్ని క్రూరమైన శిక్షలకు గురి చేసుకునేది. ఈ విధంగా అమెకు కొన్ని శక్తులు వశమయ్యాయి.

ఈ వార్తలు విని గణదేవుడు చాలాబాధ పడ్డాడు. “సీమంతిని మామూలు మనిషికాకుండా పోతున్నది. మామూలు మనిషిగా

ఉన్నప్పుడేనన్న పెళ్ళాడనిరాకరించింది;
ఈ స్త్రీతిలో జంకేం పెళ్ళాడుతుంది ?”
అనుకున్నాడతను.

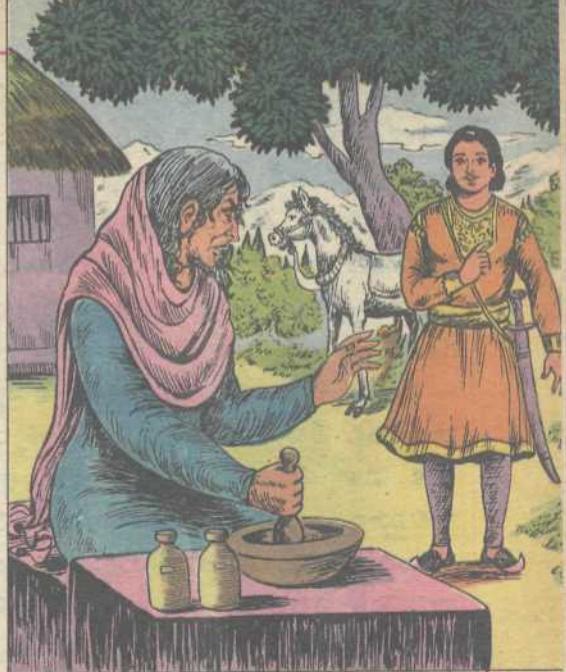
కాని ఆమెను మామాలు మనిషిగా
చెయ్యాలన్న ఆలోచన అతన్ని పట్టుకుని
వదలిసేదు. సీమంతిని ఏమేమి పూజలు
చేస్తున్నదీ, అతను గమనిస్తానే ఉన్నాడు.

నెలలు గడుస్తున్న కొద్ది సీమంతినిని
రక్షించాలన్న కోరిక గణదేవుడిలో జాస్తి
కాపాగింది. చివరకు అతను, పింగళ అనే
ఒక మంత్రగత్త సహకారాన్ని కోరాడు.

పింగళ గొప్ప మంత్ర శక్తులు గలదని
చెప్పుకునేవారు. కాని ఆమె తన తోటలో
రకరకాల మూలికలు పెంచి, మందులు
తయారు చేసేది. ఆమె గణదేవుడు చెప్పిన
దంతా విని, “సీమంతిని కాపాలిని కాద
లిస్తే మనమెందుకు అద్భుపడాలి ?” అని
అడిగింది.

“నాకు ఇష్టంలేదు గనక! తెలిసిందా?
నువ్వు “కోరిన డబ్బు ఇస్తాను. ఆమెను
మామాలు మనిషిని చెయ్యగలవా? అంత
అందమూ, తెలివితేటలూ గల సీమంతిని
కాపాలినిగా జీవించి, కాపాలిని చాపు
చాపడం ఫూరం!” అన్నాడు గణదేవుడు.

“ఏం? కాపాలినిగా జీవించటంలో
అనందం ఉండదనుకున్నావా ?” అని
పింగళ అడిగింది.

“అనందం ఉండవచ్చు. కాని సుఖం
ఉన్నదా ?” అని గణదేవుడు అడిగాడు.

“ ఉండదు. నిభార్యగానే ఆమె ఎక్కువ
సుఖపడుతుంది,” అన్నది పింగళ.

“అందుకనే ఆమె నా భార్య ఆయుష్టు
చెయ్యి,” అన్నాడు గణదేవుడు.

“సహయం చేస్తాను. నేను చెప్పినట్టు
చెయ్యి. వచ్చే అమూవాస్యనాడు వేటకుక్క
లను వెంట బెట్టుకుని అరణ్యంలోకి వేటకు
వెళ్ళు. నువ్వు ఏమృగాన్ని వేటాడనవనరం
లేదు. తెల్లని జింక కనబడేదాకా అరణ్య
మంతా గాలించు. అది కనబడ్డాక దాన్ని
తరిమి పట్టుకో. దాన్ని గాయపరచకుండా
పట్టుకుని, దాని మెడకు ఉచ్చవేసి తెచ్చి.

రాత్రి అంతా దాన్ని నీ భవనంలోనే ఒక గదిలో ఉంచు. మిగిలినది నేను చూస్తాను," అన్నది పింగళ.

అమె అతన్ని తేటబయటిక సాగనంపి. తిరిగి తన ఇంటి కేసి పోయే టప్పుడు అమె ఎడమకాలితో కొంచెం కుంటుతున్నట్టు గణదేపుడు గమనించాడు.

పింగళ చెప్పినట్టే అతను అమావాస్య నాడు తన వేటకుక్కలతో సహా ఆరణ్యం లోకి వెళ్ళాడు. అతను ఆరణ్యమంతా గాలిస్తూండగా తల్లని జింక కనబడనే కనబడింది. వెంటనే తన వేటకుక్కలను దాని పైకి వదిలాడు. జింక శరవేగంతో పరిగెత్త సాగింది.

కొంతసేపటిక. ఒక్క కుక్క తప్ప మిగిలిన వేటకుక్కలన్నీ వెనక పది పోయాయి. జింకు చాలా దగ్గరగా పరిగెత్తుతున్న కుక్క తనది కాదని గణదేవుడిక. తేచింది. అది అంత పరుగులోనూ వెనకకాళ్ళలో ఎడమ కాలి మీద కుంటుతున్నట్టు కనిపించింది.

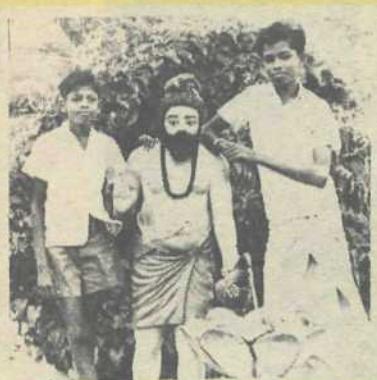
త్వరలోనే ఒకకుక్క జింక వెనక కాలిని నేటితో పట్టి ఆపింది. గణదేపుడు గుర్రం మీద వచ్చి. ఆ జింక మెదలో ఉచ్చు వేశాడు. తరవాత జింక పెనగులాడక అతని వెంట అతని ఇంటికి వచ్చేసింది. ఆ జింకను పట్టిన వేటకుక్క ఏముయినది గణదేపుడు గమనించలేదు.

అతను జింకను ఒక గదిలో పెట్టి తాళం వెసి, తన పడక గదిక వెళ్ళి, నెద్ర పోయాడు. తెల్లవారు రుఫామున అతనికి నిద్రాభంగం ఆయేసరిక ప్రపంచమంతా తల్లికిందులైపోతున్నట్టు తేచింది. బయట పెద్ద తుఫాను చెలరేగుతున్నదే, లేక భూకంపం వచ్చిందే అని అతను అనుకున్నాడు. కాని ఆదేమిలేదు. అప్పటిదా కాసీమంతినికి వశమైన పిశాచాలన్నీ, తమ శక్తులతో సహామెనువిడిచివెళ్లిపోయాయి!

గణదేపుడు జింక ఉండే గదిలోకి వెళ్ళాడు. ఆక్కడ సీమంతిని ఉన్నది. అమె అతని భార్య కావటానికి అంగీకరించింది. వారిద్దరూ పెళ్ళాడి, సుఖంగా జీవించారు:

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 100/-
ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1992 అగస్టు నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

M. Natarajan

M. Natarajan

★ ఈ పోటోలకు సరిదొన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి.
(రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ జూన్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు
మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు
వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 100/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోష్టుకార్డుపైన రాశి,
ఈ అద్దనుకు పంపాలి:— చందుమా పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాష్-26

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో : పాదాం, పద ముందుకు! రెండవ పోటో : ఆత్మవిచ్ఛానముంకే భయమెందుకు?

వంపినవారు : బోగ్గరథు రాదాకృష్ణమూర్తి, లీటర్, కాపియర్ కార్బో, పామార్-పోష్టు,
ప్రకాశం కెళ్లా (ఆం. వ్ర)—523 108.

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందుమా ము

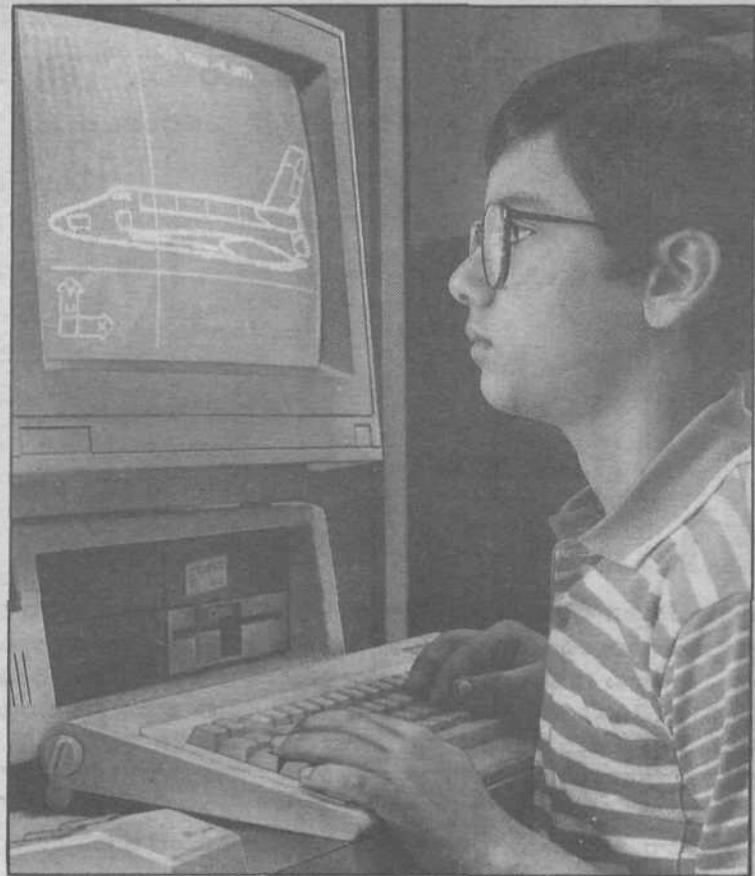
ఇందియాలో సంవత్సర చందా : రు. 48-00

చందా పంపబడిన చిరునామా :

చాల్స్ ఏజన్సీస్, చందుమా విల్సింగ్స్, వదవలని, మద్రాసు-600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and
Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

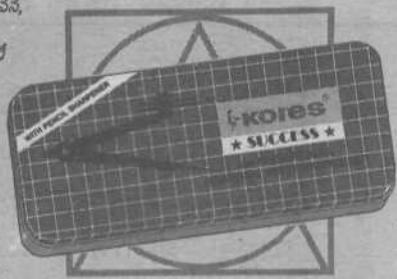
**మీరు కంప్యూటర్ ప్రవీణులు అవ్యాలనుకున్నప్పుడు
ప్రతిది భచ్చితంగా ఉండితీరాల్చిందే.**

కంప్యూటర్ ద్రుష్టులు అవ్యాలని ఆశి తప్పని
చేయాలి.

పురందికే అటు లక్ష్ముషుమ్మ బాములే సిల్వి
ఎంమింహంగా. కోర్స్ విప్రైస్: బ్రాల్స్‌ర్, రెప్లస్,
అటు కొబ్బరు, కోర్స్ ప్లాటు గ్రాఫ్టు,
తన ఈపాత్ రీక్లిఫ్పు రూపించిస్తాము.

చేసి ప్రతి దాట్లిస్ట్ నొప్పిల్చాలనే కాంక్ష.
కంప్యూటర్ స్కూల్— ఏట్లాటర్ బెర్రీ నొరంగంగా, నిచింగా
వనిచెయిదం కోసం అమ్మీ బచ్చితంగా పుంజెలా ప్రాచీకృతి
బాటుందించబడిని. వాలకాలం మిన్చెలాగా ప్రాప్తు తెలుపు
రంగులు గల వాటర్ పార్క్లో పొంచబడి ప్రస్తుతి.

అందరికొ మిన్యూ మిమ్మల్ మిర్ క్రీడిధ్యుక్టోలాంటే
అనిటికస్ట్ మ్యూలెన్స్ కాపాలి మీకు దాతో సాహస్యం మిది!
కోర్స్ (ఉండియా) లిమిటెడ్, మింయాయి 400 018.

**కోర్స్ విప్రైస్ బాములే సెల్
మీరు ప్రైక్ రావునాకిది వరికరం**

AKA/469/TL

GET OFF TO A FLYING START with

LION **PREMIER®** HB PENCILS

Supersmooth for effortless writing. Micronized lead for unbreakable points. Grace the desks of executives and others with style.

LPP LTD • PREMIER • 261 • HB

LION **PINKY®** PENCILS

Perfect classmates. Pretty & Practical. Colourful designs, strongly bonded lead for unbreakable points, give it an edge over the competition.

LION *Gee-flo®* BALLPENS 035 carbine 050 carborite

Tungsten carbide tips.
Made with Swiss technology.
Unbeatable points. Sharp. Smooth. Non-smudging.
Race across the page. Choice of red, black and blue
refills. Mini-marvels at a marvelous price.

LION PENCILS LTD.

95, Parijat Marine Drive, Bombay 400 002.

OFFICIAL
LICENSEE
OF THE
WORLD CUP

CASIO

చెయ్యండి తైలు అంటూ తాళ్ళా!
చెయ్యండి రువు అంటూ నృత్యా!

© 1991 CASIO

**SOUND
KIDS**

- 32 ముగ్గులు • 25 స్కే విధు ప్రోగ్రామ్లు • 30 ల్యూమ్పులు • అందించుకునే దీన్హిత రిప్లికేషన్లు
- గ్లోబల్ మ్యూజిక్ • అందించుకునే వ్యాపారిక మ్యూజిక్
- కంటా కాంటా, మొఫ్ఫోస్, రాఫీ తో అందించుకునే మ్యూజిక్

- 32 ముగ్గులు • 100 స్కే విధు ప్రోగ్రామ్లు
- 19 కె కె మ్యూజిక్ • 13 విధులు ల్యూమ్పులు • వ్యాపారిక మ్యూజిక్
- గ్లోబల్ మ్యూజిక్ • అందించుకునే వ్యాపారిక మ్యూజిక్
- కంటా కాంటా, మొఫ్మోస్, రాఫీ తో అందించుకునే మ్యూజిక్

- 32 ముగ్గులు • 8 కె కె మ్యూజిక్ • అందించుకునే వ్యాపారిక మ్యూజిక్ • వ్యాపారిక మ్యూజిక్
- 3 అందించుకునే మ్యూజిక్ • రాఫీ తో అందించుకునే మ్యూజిక్ • మొఫ్మోస్ అందించుకునే మ్యూజిక్
- కంటా కాంటా, మొఫ్మోస్, రాఫీ తో అందించుకునే మ్యూజిక్

CITY MUSIC CO., PTE LTD.
Singapore Tel: 3377058, 3377545

ONFLO MUSIC CO., LTD.
Hong Kong Tel: 722 4195

RAINBOW PHOTO FINISHERS PTE LTD.
Nepal, Kathmandu Tel: 221724

GENERAL ENTERPRISES COMPANY
U.A.E., Dubai Tel: 224131/2/3

MAHMOOD SALEH ABBAR CO.
Saudi Arabia, Jeddah Tel: (02)6473995

ARABIAN CAR MARKETING CO., LTD.
Oman Tel: 793741

CASIO COMPUTER CO., LTD.
Tokyo, Japan

సమ్మల తెప్పించేందుకు 70 రకాలు

nutrine

34-35
36-37

విశాలమైన నవ్వు